

Nunarsuarmiut kingornussaannik
sumiiffimmik ingerlatsinermut pilersaarut

ILULISSAT Kangia

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Avannaata
Kommunia

ilulissat
kangia
Ilulissat Isfjord
Ilulissat Icefjord

Piffissaq pilersaaruteqarfiusoq 2021 - 2025

Suliaq	2021	2022	2023	2024	2025
			x		

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Ilulissat Icefjord
inscribed on the World
Heritage List in 2004

Imai

Siulequt	3
Ilulissat Kangianik ingerlatsinermut pilersaarut	4
Ingerlatsinermi anguniakkat.....	6
Ingerlatsinermut pilersaarummi siunertaasut aamma ukiumoortumik ingerlatseriaaseq	7
Sumiiffimmik illersuineq - mianerinninneq	8
Sumiiffiup nakkutigineqarnera	9
Sumiiffimmi naleqartitat	11
Sumiiffimmi ingerlatat	19
Unammilligassat aamma periarfissat – pisortallu ingerlatsineranni suliniutit	24
Ilangussat	32
Ilangussaq A – Aqutsisoqatigiit suliassaannut allassimaffik aamma pisortat akisussaaffii	32
Ilangussaq B – Eqqissisimatitsinermut nalunaarut.....	38
Ilangussaq C –Killeqarfinnut atatillugu aalajangersakkat.....	43
Ilangussaq D – UNESCO-mi malittarisassat illersuinermit ingerlatsinernullu atatillugu	45
Ilangussaq E – Kommunimit motorinik ingerlatillit nunaannarmi atorneqarnerinut ileqqoreqqusaq	51
Ilangussaq F – Takussutissiuinermi paasissutissat	56

Siulequt

Ilulissat Kangianik Aqutsisoqatigiittut tulluusimaarutigaat maanna saqqummiussinnaagatsigu Unesco-mi nunarsuarmit sumiiffimmut kingornussaannut atatillugu ingerlatsinermut pilersaarut piffissamut 2021-2025.

Nunarsuarmit Ilulissat Kangiani kingornussaannik sumiiffimmik piffissami ingerlatsiviusumi oqimaaqatigiissitsinerussaaq illersuinermik, ineriartortitsinermik annertusisanillu paasissutissiisarnernik imaqartoq. Tamanna ataatsimut isigisumik ingerlatsineq pilersaaruserneqarpoq aammalu ataqatigiissaarneqarluni aqutsisoqatigiinni sinniisunit - Avannaata Kommunanit, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissitunut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik akornanni kiisalu danskit Illussaarsuarnut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat - Slots- og Kulturstyrelsen – suleqatigalugit.

Ingerlatsinermut Pilersaarut taanna qitiusumik aqutsisoqatigiinnut sakkussaavoq ingerlatsinermilu killiliussanik pilersitsiviulluni. Ingerlatsinermut Pilersaarut suliaavoq ukiumoortumik ingerlatseriaasissaq tunngavigalugu, aqutsisoqatigiit ilaasortaasa ataatsimoorlutik ingerlatsinerup imasaanik pingaarnersiullutik tulleriariffigisaannik. Ingerlatsinermut pilersaarut imaqarpoq ataatsimut takussutissiamik ingerlatsinermit suliniutissanut atatillugu. Takussutissiaq taanna ukiumoortumik naleqqussarneqartassaaq, unammilligassat aamma periarfissat Ilulissat Kangiani suussusilersorumallugit.

Aqutsisoqatigiinni ingerlatseriaaseq pilersitsivoq eqeersimaarluni pisussaaffilersuiffiusunillu periaaseqarluni suleriaatsinik, ilutigisaanillu najukkami namminermit ineriartortitsinissamut periarfissanik qularnaarisuulluni, aammalu paasissutissiisarnernik tulluusimaarutiginninnermullu sumiiffimmut nunarsuarmit kingornussaqaarfigisaannut najukkami namminermit nunatsinnilu tamarmi.

Ingerlatsinermut pilersaarut Kalaallit Nunaata UNESCO-mi pisussaaffiit qitiuvoq, tassanilu nalunaarsorneqarput nunarsuarmit kingornussaannut allassimaffik, taamalu Silarsuarmit kingornussaannut Isumaqatigiissutip 1972-imeersup atortuulersikkiartornera. Ingerlatsinermut pilersaarut suliarineqarpoq Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissitunut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit Avannaata Kommunia suleqatigalugu.

Kissaateqarluni inerititaqarfiusumik pitsaasumillu ingerlatsisoqarnissaanik,

Ilulissat Kangianut atatillugu Aqutsisoqatigiit ukununga sinniisuupput:

- Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissitunut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik
- Avannaata Kommunia
- Danskit Illussaarsuarnut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat - Slots- og Kulturstyrelsen

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

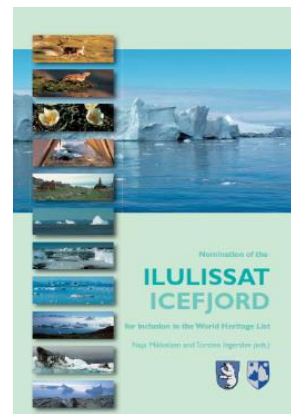
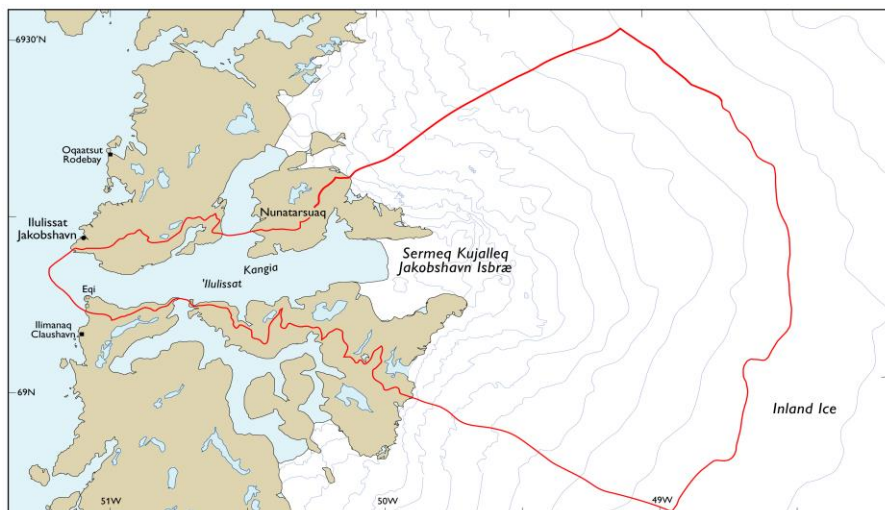

Avannaata
Kommunia

Ilulissat Kangianik ingerlatsinermut pilersaarut

Nunarsuarmiut kingornussa qarfiat Ilulissat Kangiani ataatsimut nunataqarpoq 4026 km²-it missaannik, tamatumalu nunataa 11 %-it missaannik annertussuseqarluni, imartaa 9 %-it missaannik sermersuarlu 80 %-it missaannik annertussuseqarluni. Sumiiffik imaanik ungalusaavoq, nunami killeqarfeqarluni, tamaanilu sialuk apullu qulaaniit nakkaasartuq kangerlummut ingerlaqqittarluni.

Ilulissat Kangiata nunarsuarmiut kingornussaattut ilanngunneqarnissaanut innersuunneqarnera Mikkelsen, N. aamma Ingerslev, T. 2003. GEUS

Nunarsuarmiut kingornussaannut Ilulissat Kangianut, sermip allanngoriartorneranut, sumiiffiullu oqaluttuassartaanut atatillugu paasisutissanik immikkuualuttortaqarnerusunik piniartut innersuunneqassapput Ilulissat Kangiata nunarsuarmiut kingornussaattut inassutigineqarneranut atatillugu paasisutissanut suliaasunut. Sumiiffiup nunarsuarmiut kingornussaattut inassutigineqarneranut atortut UNESCO-p quppersagaani nassaarineqarsinnaapput ([link](#)).

Ilulissat Kalaallit Nunaanni illoqarfiit annerit pingajoraat, nunatsinni takornariarfissatut soqutigineqarnerpaaq, aammalu nunatsinni aalisarnermik inuussutissarsiorfiit pingarnerpaat ilaat. Ilulissat timmisartorsuarnut imarpissuit qulaallugit ingerlasartunut mittarfeqarfissap nutaap ammarneqarneratigut naatsorsuutigineqarpoq tikeraat amerleriaateqarnissaat, periarfissanik nutaanik ammaassisoqarnissaa, unammilligassanillu peqalernissaa. Taamaattumillu innimittarneq nakkutigisassallu amerlasuut Ilulissat Kangianik ingerlatsinermi ukiuni aggersuni isiginiagassaalissapput.

Ilulissat Kangiani nunarsuarmiut kingornussaata ingerlanneqarnera tamaani qitiusumik oqartussaasut, Avannaata Kommunia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik aamma danskit Illussaarsuarnut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat "Slots- og Kulturstyrelsen" qanimut suleqatigalugit ingerlanneqarpoq. Pisortat oqartussaasui taakkua pingasuusut aqutsisoqatigiinni peqatigiillutik aqutsinermik ingerlatsisuupput. *Ilulissat Kangiani Aqutsisuni* pisortat ingerlatsiveqarnerisigut suliniutit ataqatigiissarneqarlutillu pilersaarusiorneqartarput. Takuuk **ilanngussa A** aqutsisoqatigiit, pisortat akisussaaffii, aqqqissuusaanerit nukiillu atugassat pillugit paasisutissat annertunerusut allassimaffigisaat.

Ilulissat Kangia nunarsuarmiut UNESCO-mi kingornussatut allassimaffianni

Ilulissat Kangia UNESCO-mi nunarsuarmiut kingornussanut allassimaffianni ilanngunneqarpoq 2004-mi, sumiiffittut immikkut naleqarluartutut, Kalaallit Nunaannilu nunarsuarmiut kingornussaqaarfiattut siullersaalluni. Nunarsuarmiut kingornussaqaarfiinut nalunaarsuiffimmi nunarsuatsinni pinngortitsuarumi sumiiffiit 200-nit amerlanerusut nalunaarsorneqarsimapput, Ilulissallu Kangia issittumi pinngortitami sumiiffiit nalunaarsuiffimmi allassimasut ikittuinnaat ilagaat.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

• **Ilulissat Icefjord**
• inscribed on the World
• Heritage List in 2004

UNESCO-mi Nunarsuarmiut kingornussaannut atatillugu isumaqatigiissut 1972-imeersoq siunertaqarpoq toqqartuinissamik aamma illersuinissamik, immikkut naleqartitanik isumaqartitanillu kulturikkut pinngortitamilu sumiiffinnik, taamaattumillu paarisariaqartunik illersortariaqartunillu piujuaannartitsiumalluni, silarsuatsinni inuiassuarnut kingornussaattikumallugit kinguaariinnut siunissatsinni inuujumaartunut.

Nunarsuarmiut kingornussaasa allassimaffianni sumiiffiit allassimasut ataasiakkaarlutik tamarmik toqqarneqartarput nunarsuarmiut naleqartitaannik ataatsimik imaluunniit naleqartitaannik arlaqartunik tunngaveqartunik, pissutaarpiartunik sumiiffiup silarsuatsinni immikkuullarissunik naleqarneranik – tamannalu taaneqartarluni *toqqaanermut immikkut ittunik pissutaasutut, nunarsuarmiut kingornussaasa naleqartinnerannik* imaluunniit aamma *outstanding universal value (OUV)*.

Ilulissat Kangiata toqqarneqarneranut tunngaviusut (OUV) tassaapput imaannaangitsut pinngortitami nukit, sermersuatta sukkaosuarumik iigartarnera - imaluunniit nakkaanera, - kangerlummumut, pinngortitap pinnissusia naleqanngitsoq, aamma sumiiffiup nammineq immikkut sermip sikullu pissusaanik ilisimatusarnermi ukiuni hunnorujulikkaani pingaarutai.

Ilulissat Kangiata toqqarneqarnerani tunngaviusut

Nunarsuarmiut kingornussaattut nalingi / immikkorluinnaq nunarsuarmiunut naleqarnera (OUV)

1. *Immikkuullarilluinnartumik pinngortitap pissusilersuutai aamma pinngortitap pinnissusia nalilerneqarsinnaanngitsoq*
 - *Sermip sukkaosuumik sisoornera, kangerlummullu iigartarnera*
 - *Pinngortitaq innarlerneqanngitsoq alianaatsorlu, qaarsoq alianaatsorsuarmillu akuleriit qaarsoq, sermeq sikullu, kiisalu nipitper*
 - *parlutsitsisut, isikkivissuarlu puigunaalluinnartog.*
2. *Nunarsuatta oqaluttuarisaanerani killiffimmik Ersisitsisunut ilaasoq.*
 - *Nunarsuatta oqaluttuassartaani piffissaq sermersuaqarfjusoq maanna suli atuuttoq*
 - *Sermersuaqarneranik ilisimatusarnermut immikkuullarissumik piffissaq pingaarutilik.*

Annertunerusunik paasisaqarumallutit atuakkit Ilulissat Kangiata nunarsuarmiut kingornussaannut pingaarutai, sumiiffiullu toqqarneqarneranut tunngaviusut qupperneq 10-mi.

Ingerlatsinermi anguniakkat

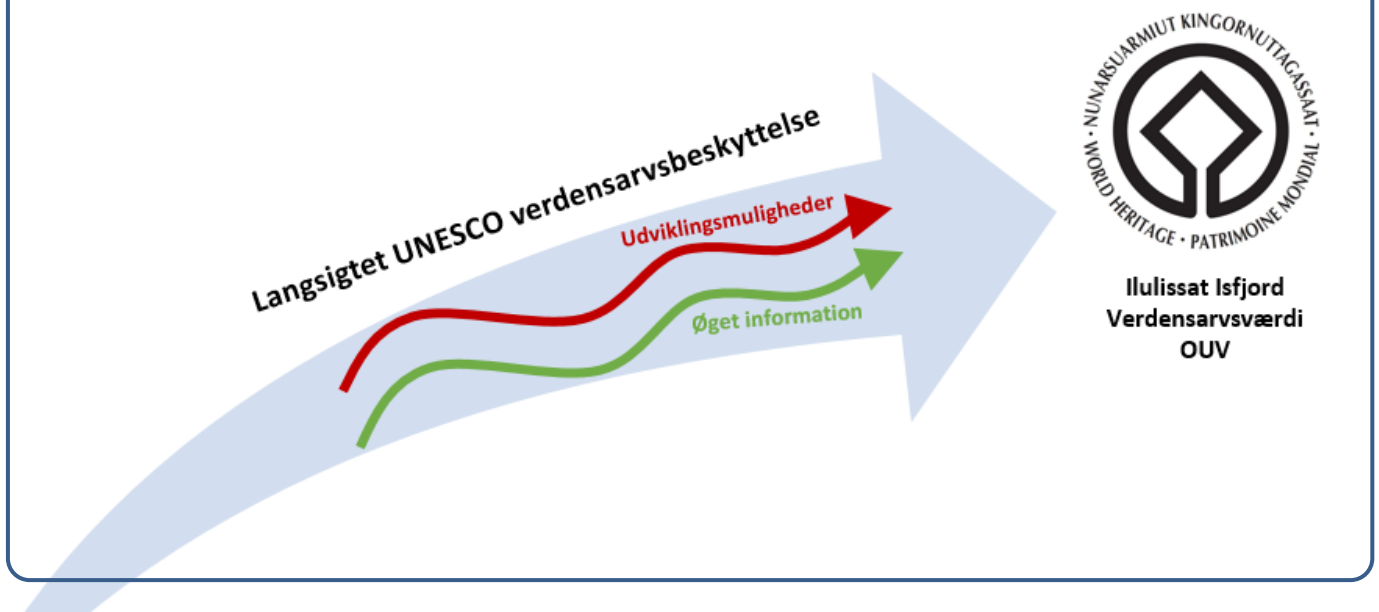
Ingerlatsinermut anguniakkat Ilulissat Kangianut tunngatillugu imaqarput piffissamut ungasinnerusumut siunnerfiusutut anguniakkat, kiisalu taakkua ataanni anguniakkanik immikkoortunik arlariinnik, anguniakkat pingaarnerit killiliussaasa iluanni piviusunngortinneqartussanik, - takusinnaavat ilusiliaq 1-imi.

Ingerlatsinermut anguniakkat pingaarnerit ungasinnerusumullu atuuttut tassaapput;

- Illersussallugit paarissallugillu Ilulissat Kangianik toqqaasimanermi aammalu nunarsuarmiut naleqartitaanni tunngaviusut (OUV) sumiiffik piujuartinneqarsinnaaqqullugu nunarsuatsinni inuiassuarnit kinguaariinnillu aggersunit, Kalaallit Nunaata pisussaaffigisai naapertorlugit nunarsuarmiut kingornussaasa nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutaasunik tunngavillit naammassineqarsinnaaqqullugit. Tamatuma minnerunngitsumik kinguneraa illersorneqassammat nunap pissusia isikkualu, kiisalu pinngortitaq aamma kulturikkut naleqartitat.

Ingerlatsinermi anguniakkat allequtaasut marluk, ungasinnerusumut nunarsuarmiut kingornussaasa illersorneqarneranni killiliussat iluanni isumagisassat tassaapput;

- Qularnaassallugu ineriartortitsinissamut periarfissat, najukkami inuussutissarsiutini, takornariartitsinermi aammalu Ilulissani innuttaasunut.
- Paasisutissiisarneq paasinninnerlu annertusassallugit, nunarsuarmiut kingornussaannut atatillugu najukkami namminerme nunarsuarmiullu akornanni.

Ilusiliaq 1: Ingerlatsinermi anguniagaasut Ilulissat Kangianut atatillugu imaqarput pingaarnerit ungasinnerusumut anguniakkamik, kiisalu allequtaasunik anguniakkanik marlunnik nunarsuarmiut kingornussaata ungasinnerusumut illersorneqarnerata ataani pissusanik.

Taamaasilluni Ilulissat Kangiani ingerlatsinikkut qularnaarneqassaaq oqimaqatigiissitsineq aammalu peqatigiissitsineq illersuinerup, ineriartortitsinerup ilisimasanillu katersinerup akornanni. Ilulissat Kangiata nunarsuarmiut kingornussaattut inissisimanera, aamma sumiiffimmi pinngortitaq aamma kulturikkut oqaluttuassat nalingi pijuuaannartinneqassapput illersorneqarlutillu, ilutigisaanillu takornariartitsinikkut inuussutissarsiorneq Iluliarmiullu misigissanagu sumiiffiup nunarsuarmiut kingornussaattut inissisimanera kigaallassaataassasoq illoqarfiup ineriartornissaanut pilersaarutinut. Kiisalu aamma nunarsuarmiut

kingornussaannut atatillugu siaruarternegassaaq sumiiffimmik soqutiginnineq, tulluusimaarutiginnineq aamma ataqqinnineq.

Periaaseq pineqartoq ataatsimoortumik isiginnittumik Kangianut atatillugu Ilulissat eqqaannik pisortatigoortumik aqutsinikkut ingerlatsineq suliniutinik assigiinngisitaartunik imaqartassaaq. Taamaattumillu ingerlatsinermi tunngaviussaaq qanittumik pitsaasumillu suleqatigiittoqarnissaa Naalakkersuisoqarfiup, kommunip sumiiffimmilu qitiullutik ingerlatsisuusut akornanni.

Ingerlatsinermut pilersaarummi siunertaasut aamma ukiumoortumik ingerlatseriaaseq

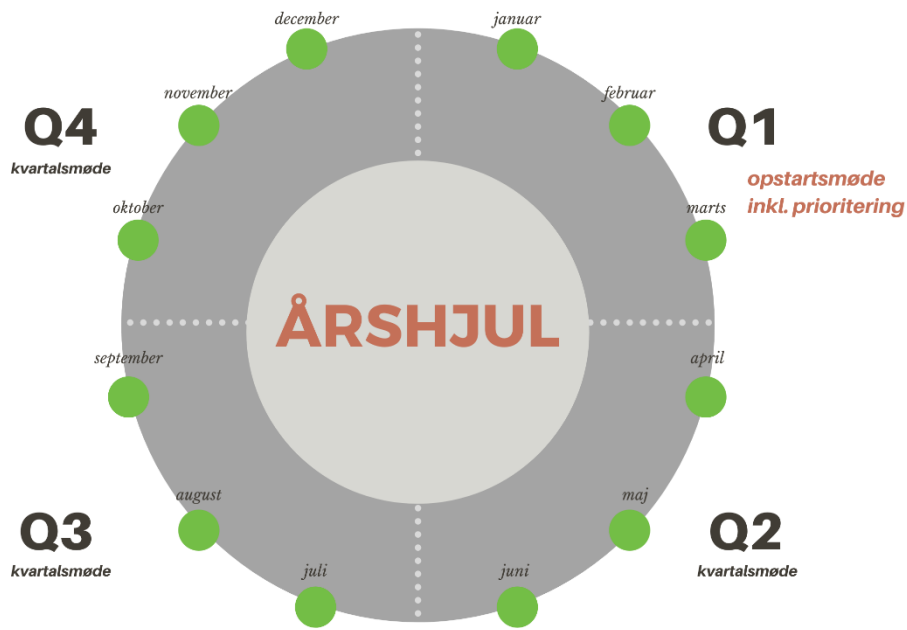
Ingerlatsinermut pilersaarummi siunertaavoq killissanik pilersitsisarnissaaq pisartunut, qularnaarisumik anguniakkat pingaernerit siulianiittut isumannaatsumik, pitsaasumik ataatsimullu isiginniffiusumik aqunneqarnissaannik. Ingerlatsinermut pilersaarut piuminartuussaaq, eqaatsuulluni naammassisaqarfiusumillu aqutsinermi sakuussalluni sumiiffiup ingerlanneqarnerani.

Ingerlatsinermut pilersaarutip ilusilerneqarnera isumaqarpoq pilersaarutip imaasa ingerlaavartumik ineriartortinneqartarnerannik, pissusiviusut allanngoriartorneri ilutigalugit, aamma ingerlatsinermi iliuusissat nutaat suussilerneqartarneri atortuulersinneqartarnerilu ilutigalugu. Piffissami pilersaarutip atuuffigisaani 2021-2025-mi taamaattumik ingerlatsinermut pilersaarummik kukkuniiaasoqarluni nutarterisoqassaaq, periusissianik malinnaatitanik nutaanik imaqartunik.

Ingerlatsinerup ataatsimoortumik isiginnittup killissai qularnaarneqassapput aalajangersaasarnikkut ukiumoortumik ingerlatsinermi periaasissanik, aqutsisoqatigiinni suleqatigiinnikkut ilusilersorneqartartunik. Ukiumoortumik ingerlatsinermut periaatsip qularnaassavaa periarfissat piffissami pineqartumi atuuttut, unammilligassat aamma ajornartorsiutaasinnaasut suussilerneqartarnissaat iliuusissarsineqartarnissaallu piffissaagallartillugu aamma naammassisaqarfiusumik ingerlatsinikkut iliuusissatigut pilersinneqartutigut. Periaatsip taamaattup pilersittarpai killiliussat pisorta qarfiit qanimut suleqatigalugit iluarsivigineqartarneri naleqqussarneqartarnerilu, piviusut allannguuteqaraangata aamma pissutsit allannguuteqaraangata kissaatillu nutaat pileraangata.

Ukiumoortumik ingerlatsinerup ingerlaasaa imaqarpoq aallarnisaatitut aqutsisoqatigiit ataatsimiinnerannik ukiup aallartinnerani pisartumik, malitseqartartumik qaammatit pingasukkaartumik malitseqartitsilluni ataatsimiittarnernik ukiup sinnerani, - takuuk ilulisiliaq 2. Ataatsimiinnerit atortorissaarutit atorlugit qarasaasiatigut ingerlanneqarsinnaapput. Ukiumoortumik akuttoqatigiissaakkamik aqutsisoqatigiit ataatsimiittarnerisa saniatigut pisorta qarfiit ingerlaavartumik attavigineqarlutillu isumasiorneqartassapput, soorluttaaq aqutsisoqatigiit pisariaqartitsineq naapertorlugu immikkut ittumik ataatsimiissinnaasut.

Takuuk **ilangussaq A** annertunerusunik paasissutissanik aqutsisoqatigiit, pisorta qarfiit akisussaaffii, kattuffiit aamma nukit pigineqartut pillugit pissarsiumaguit.

Ilusiliaq 2: Ukiup ingerlaartarneranut "assakaasoq" tunngaviusunik ersersitsivoq ukiumoortumik ingerlatsinerup pisarnerinik, aqutsisoqatigiit suleqatigiinnerata aaqqissuunneqarneranut atatillugu.

Ukiumoortumik ingerlatsinerup ingerlaaserisartagaata tassaavoq uteqqiasumik ukiut tamaasa (imaluunniit pisariaqartitsineq naapertorlugu) iluarsiissuserneqartartunik ingerlatsinerup pilersaaruteqartarneq. Ukiumoortumik ingerlaaseq suussusilersuisussaavoq pingaarnersiuillunilu tulleriaarisussaalluni unammilligassanik, periarfissanik aamma ingerlatsinerup iliuusissanik nutaanik. Taamaaliornikkut qularnaarneqartarpoq piffissamut naleqquttumik ingerlatsinerup pilersaaruteqartuarneq, naleqqussarneqartartumik, unammilligassanik nutaanik takkuttoqassappat, imaluunniit periarfissanik allanik peqalerpat ingerlatsinerup pilersaarutit atuuffiani piffissami.

Sumiiffimmik illersuineq - mianerinnineq

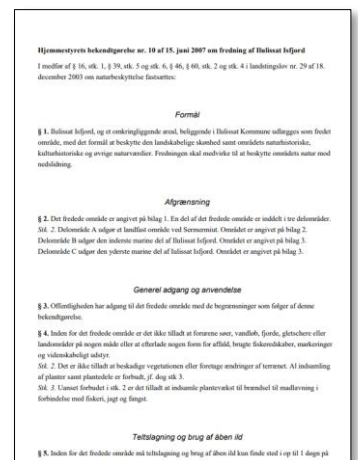
Sumiiffiup illersugaanera imaqarpoq eqqissimatitsinerup nalunaarummik, nunarsuarmit kingornussaannik namminerup illersuisumik, kiisalu nunamut tamatumunnga ikaarsaarfiusartup sumiiffiup aaqqissuunneqarneranik, nunarsuarmit kingornussaasa eqqissimatitaasut qanittaanut sumiiffimmuut atatillugu aalajangersagaqarfiusumik.

Eqqissimatitsinerup nalunaarut

Ilulissat Kangiani sumiiffik nunarsuarmit kingornussaata, taamatut nunarsuarmit kingornussaattut inissisimanerup saniatigut aamma nunatsinni 2003-miit sumiiffiuvooq eqqissimatitaasoq. Nunarsuarmit kingornussaattut sumiiffik aamma eqqissimatitaasoq ilutsimini annertussutsiminilu assigiippoq. Nunarsuarmit kingornussaata sumiiffik taamaasilluni pingaarnertut illersugaalluni aqunneqarpoq nunatsinni namminerup nalunaarut aqutugalugu: *Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissimatinnegarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 15. juni 2007-imeersoq.*

Takuuk **ilanngussaq B** eqqissimatitsinerup nalunaarut tamakkiisoq.

Eqqissimatitsinerup nalunaarutikkut sumiiffik illersorneqarpoq, pingaarnertut angalasunik aqutsinikkut, sanaartornermik, qamutunik assakaasulinnik angalanermik, imaatigut angalanermik

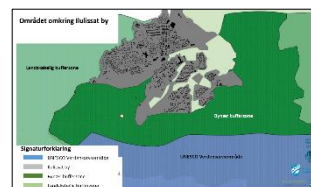
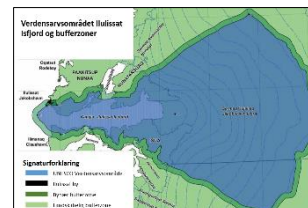

aamma timmisartornermik. Nalunaarummi naammassineqartarput UNESCO-p illersuinissamut piomasagaatai¹ najukkami namminer mi ungasinnerusumut tamakkiisumillu nunarsuarmiut kingornussaani illersuiner mut atatillugu.

Illersuutit nuna nerorsaqut

UNESCO-mit piomasagaat² alla tassaavoq nunarsuarmiut kingornussaata sumiiffiup illersorneqarnissaa siunertaralugu avatangiisit illersugaasup nammineq illersugaanngitsullu akornanni nunamik nerorsaqqu mmik taaneqarsinnaasumik pilersitsisoqartarnera, nunarsuarmiut sumiiffimmik kingornussaannik ungaluliisumik. Nuna nerorsaqqutaasoq avatangiisit (nuna aamma imartaq) nunarsuarmiut kingornussaata illersussavaa nerorsaqqutit, sumiiffiup pineqartup ilassuserneratigullusoq. Sumiiffik nerorsaqqutaasoq Ilulissat Kangiani immikkoortuniippoq assigiinngitsuni arlariinni:

1. Nunaannarmi nerorsaqqutaasoq sumiiffik: Sumiiffik 2 km-inik atitussuseqartoq, nunarsuarmiut kingornussaannik ungaluliisut ittoq, kisianni Ilulissat illoqarfiat ilanngunnagu, kiisalu aamma sumiiffik illoqarfiup kujataaniittoq aamma kangianiittoq pinnagit.
2. Illoqarfimmit qanittumik nerorsaqqutaasoq: Sumiiffik Ilulissat illoqarfiata kujataaniittoq aamma kangiatungaaniittoq, nunap nerorsaqqutaasup naaneraniittoq.

Sumiiffiit nerorsaqqutaasut pineqartut marluk Avannaata Kommuniata pilersaarutaani ilaapput. Kommunip nunaminertaq nerorsaqqutaasutut immikkoortissimasaa aqutsisuvoq tamatuma qanoq sanaartornikkut aamma qamutinik motoorilinnik angalasarnikkut ator neqarsinnaanera pillugu.

Takuuk **ilanngussaq C** nunamut nerorsaqqutaasumut aalajangersakkat oqaasertaat tamarmiusut eqqarsaatigalugit.

Sumiiffiup nakkutigineqarnera

Sumiiffiup nakkutigineqarnerani qitiusut ilagaat ilisimasaqarfigissallugu sumiiffiup qanoq issusia, kiisalu ingerlaavartumik nalilersortassallugu ineriartornerup sumiiffik sunniuteqarfigineraa pitsaanngitsumik imaluunniit ajunngitsumik. Tamatumunngalu tapiliullugu Ilulissat Kangiata UNESCO-mi nunarsuarmiut kingornussaqaarfia ttut inissisimanerata kingunerisaannik piomasagaataavoq piffissalersukkamik (ukiut arfinilikkaartumik) pissutsit pillugit nalunaarusiortoqartarnissaa UNESCO-mi qitiusumik nunarsuarmiut kingornussaqaarfimmut, sumiiffimmi pissutsit pillugit, qarasaasiatigut online-iusumik skemap apeqqutinik imallip immersortarneratigut. Piffissalersukkamik nalunaarusiortarnermi anguniagaavoq (UNESCO-mi innersuunneqartarpoq taaguuteqartoq *Periodic Reporting Proces*) ilisimasani p issarsisarnissaq sumiiffimmi

¹ Artikel 96-102 i UNESCO Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention.

² Artikel 103-107 i UNESCO Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention.

Takuuk **ilanngussaq D** nunarsuarmiut kingornussaasa illersugaasarnerrannut UNESCO-ip malittarisassaanik imaqartoq.

nunarsuarminut kingornussa qarfiusumi allannguutaasinnaasut pillugit uppersaasorsorlugulu sumiiffiup nunarsuarmiunit kingornussa anerata nalingata (OUV) piffissap ingerlanerani attatiinnerneqarnera.

Nalunaarusiorneq taanna suliarisinnaajumallugu pisariaqarpoq kisitsisinik paasissutissanik ingerlaavartumik katersisoqartarnissaa assigiissaagaasunik takussutissiisarnikkut, ileqqut ator neqartussatut toqqarneqarsimasut uuttuutillu tamatumunnga atasut akissuteqarfigineqartarnerisigut. Ukiumoortumik uppersaataasunik takussutissanik suliaqartar neq allaaserineqarpoq nalunaarusiami 2022-imi suliarineqartumik

. Nalunaarusiornermi uuttuutaasut pingaaruteqartut eqqarsaatigalugit immikkut eqqaaneqassapput: naammassisaqarsinnaassuseq, tikeraartartut / pulaartartut, nungullarsaaneq sumiiffimmilu eqqakkat annertussusaat.

Ukiumoortumik uppersaasersuiner mut kisitsisit ilutigisaanik killiliisussaapput ukiumoortumik nalunaarusiortarnermut, aqutsisoqatigiinni ilaasortanit agguanneqartartumi. Ukiumoortumik nalunaarut oqaluttuuartarpoq ilisimasanik pigineqartunik nunarsuarmiullu kingornussaata sumiiffiup ator neqarneranik, piujuaannartitsinerup qanoq inneranik, kiisalu ukiumoortumik ingerlatsiner mut atatillugu sammisanik.

Sumiiffimmi naleqartitat

Sumiiffimmik ajunngitsumik aqutsinnaanermut tunngaviupput sumiiffimmi naleqartitanut assigiinngisitaartunut atatillugu ilisimasaqassuseq, taamatullu aamma sunik ingerlatsiviunerat. Tamanna pingaaruteqarpoq oqimaaqatigiissitsinnaajumalluni isiginiagassani assigiinngitsuni, aamma kissaataasut siunissami ingerlatsinissanut atuisartut soqutigisaqartullu akornanni eqqarsaatigalugit. Ilisimasat tamakkua tunngaviupput qitiusumiit naliliisinnaanernut pisariaqartunillu aalajangersaasarsinnaanernut, ingerlatsinermik aqutsineq sumiiffimmut atatillugu anguniakkanik assigiinngitsunik pingasunik naammassinnittumik pisinnaaqullugu, - illersuineq, ineriartortitsineq aamma paasissutissiisarneq annertusiartortoq.

Sumiiffimmi naleqartitat pingaarnertut immikkoortunut sisamanut immikkoortitserneqarsinnaapput. Annerusumik paasissutissat quppernemi tulluuttuniittut atuakkit.

Verdensarvsværdier

Landskabsværdier

Naturværdier

Kulturmindeværdier

Nunarsuarmiut kingornussaasa qanoq naleqartinneqarneri

Ilulissat Kangia 2004-mi UNESCO-mi nunarsuarmiut kingornussaannut nalunaarsuiffimmi ilanngunneqarpoq, sumiiffittut pinngortitami nunarsuatsinni immikkuullarilluinnartut. Ilulissat Kangia nunarsuarmiut kingornussaattut toqqarneqarpoq pinngortitami immikkuullarissutsi sermip sermersuarmiit kangerlummut anianeratigut sukkasuumik, immikkuullarilluinnartumik pinngortitarsuup pinnissusiatigut, sumiiffiullu sermimut atatillugu ukiuni hunnorujulikkaani arlaqartuni ilisimasassarsiornikkut pingaarutai tunngavialugit.

Soorlu siusinnerusukkut eqqaaneqareersutut Ilulissat Kangia tassaavoq nunarsuatsinni pinngortitami sumiiffiit 200-nit amerlanerusut UNESCO-p nunarsuarmiut kingornussaattut nalunaarsuiffiani allassimalersimasanut ilaasoq. Nunarsuarmiut kingornussaannut allassimaffimmi ilaasut sumiiffiit ataasiakkaarlutik namminneq toqqagaasarpur immikkuullarilluinnartumik nunarsuarmiunut naleqarneri tunngavialugit. Tamanna taaneqartarpoq sumiiffiup *toqqarneqarneranut tunngaviusutut, nunarsuarmiut kingornussaasa nalinga imaluunniit outstanding universal value (OUV)*. Taamatut nunarsuarmiut kingornussaannut nalunaarsuiffimmut ilanngussinissamut tunngaviusut ataatsimoortut pineqartarput, aammalu sumiiffimmut immikkuullarissumik naleqartitanik ilaqartarlutik. Matuma ataani takuneqarsinnaapput Ilulissat Kangiata *toqqarneqarnissaanut tunngavilersuutaasimasut*, ataatsimoortunik tunngavinnik aamma immikkuullarissunik tunngavinnik imaqartut:

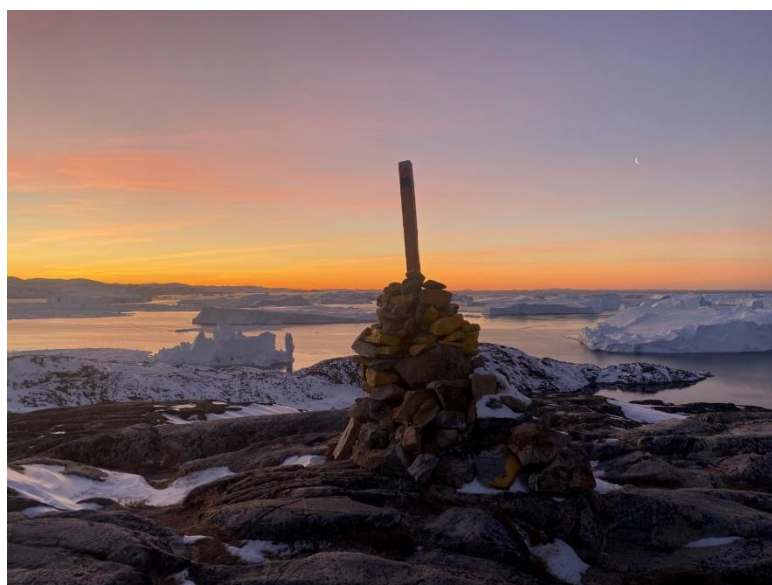
Ilulissat Kangianik toqqaanermut tunngaviit <i>Nunarsuarmiut kingornussaattut nalit</i> <i>outstanding universal value (OUV)</i>	
Ataatsimut nunarsuarmiut kingornussaattut tunngavilersuutit	Ilulissat Kangiata toqqarneqarneranut immikkuullarissunik tunngaviusut
<i>Nunarsuarmiut kingornussaannut tunngaviit vii:</i> Toqqarneqartuni naligitat, imaqassapput pinngortitap immikkuullarissusianik imaluunniit immikkuullarilluinnartumik pinnissusianik tunngaveqartumik.	Sermersuarujussuup aamma sermip ingerlaarnerata sukkaasup kingunerisai, kangerlummut sermip iseqqasup nakkaanera, iluliarsuillu tassaapput immikkuullarissut Kalaallit Nunaanni aamma Sikuiuitsumi kujallermi taamaallaat nassaassaasut. Ilulissat ilisimatuunut aamma tikeraanut nammineq isit atorlugit takusassiisarpur sermip nakkaaneranik, sermersuarmiit aserorterluni kangerlunnut sermeqarfiusunut sermip ingerlaartarneratigut. Pinngortitarsuaq allanngorneqanngitsoq aamma qaqqat, sermeq imarlu akuleriillutik sermip ingerlaartup nipaanic akoqartut tassaasarpur takusassat tusaasallu puigunaalluinnartut.
<i>Nunarsuarmiut kingornussaannut tunngaviit viii:</i> Naleqartitat toqqarneqartut nunarsuatta oqaluttuassartaani assersuutissaassapput immik-	Ilulissat Kangia immikkuullarilluinnarluni assersuutissaavoq nunarsuatta oqaluttuassartaanut: Piffissamut oqaluttuarisaanermi nunarsuup avannaani sermersuaqarfiusumut - kvartærtiden.

<p>kuullarissut, matumani aamma inuuneq pillugu uppersaatit, nunarsuatta sannaani piffissami matumani pissutsinik, nunap ilusinikkiartorneranik imaluunniit pinngortitami nukiit iluilersuineranniit sunniutinik nunalluunniit ilisarnaataanik tunngaveqarlutik.</p>	<p>Sermip ingerlaarnera sukkanerpaat ilagaat (ullormut miiterit 40-it) nunarsuatsinnilu aniatitsiviunersaalluni. Sermersuaq aniatitsisarpoq sermimik ukiumut 46 km³ -imit annertunerusumik, Kalaallit Nunaanni aniasup 10 %-ia. Tamannalu Sikuiitsoq Kujalleq eqqaassanngikkaani allamik naleqanngilaq. Sermeq iigartartoq ilisimatusarnikkut soqutigineqarsimavoq ukiuni 250-ini, tikikkuminakannerninilu pissutigalugu sermersuup sananeqaataanik ilisimatusarnermi tunniussa qarluarsimalluni, maanna silaannaap pissisaata allanngoriartorneranik nunallu nuiortorneranik kinguneqarluni.</p>
--	--

Uannga: UNESCO, <https://whc.unesco.org/en/list/1149/>

Nunap naleqassusia

Sumiiffimmi tamaani nunami naleqartitat tassaapput sermip pissusaanut tunngasut, sermip ingerlaarnera nunarsuatsinni sukkanerpaat ilagisaat, sermersuarmiillu kangerlummut sikoqalunilu iluliaqarfissuarmut toqqaannartumik iluiliarsuit iigartarnerat - nakkaanerat. Kangia tikeraamut imaannaanngitsunik "oqaluttuarpoq" paasissutissiisarlunilu nunarsuatta maanna oqaluttuassartaanik: nunarsuatta avannarliup ilarujussuata sermersuaqarfiusimanera piffissaq. Sumiiffiup tamatuma peruttulernerminiit maannamut nunarsuatsinni pingaaruteqarnera kusanassusersuali ilutigisaanik puigunaallisitsisuuvoq inunnit attorneqarsimanngissutsimik inuilaarsuarmiillu. Sumiiffiup naleqassusia Nunarsuarmiut kingornussaasa naleqassusaannut naapertuuppoq, taamalu aalajangiisuulluni nunarsuarmiut kingornussaannut allattorsimaffimmi ilanngunneqarneranut (takusinnaavat nunarsuarmiut naleqartitaannut immikkoortoq). Sumiiffiup naleqassusaanut atatillugu annertunerusunik paasissutissanik pisariaqartitsisut innersuunneqassapput UNESCO quppersagaanut ([link](#)).

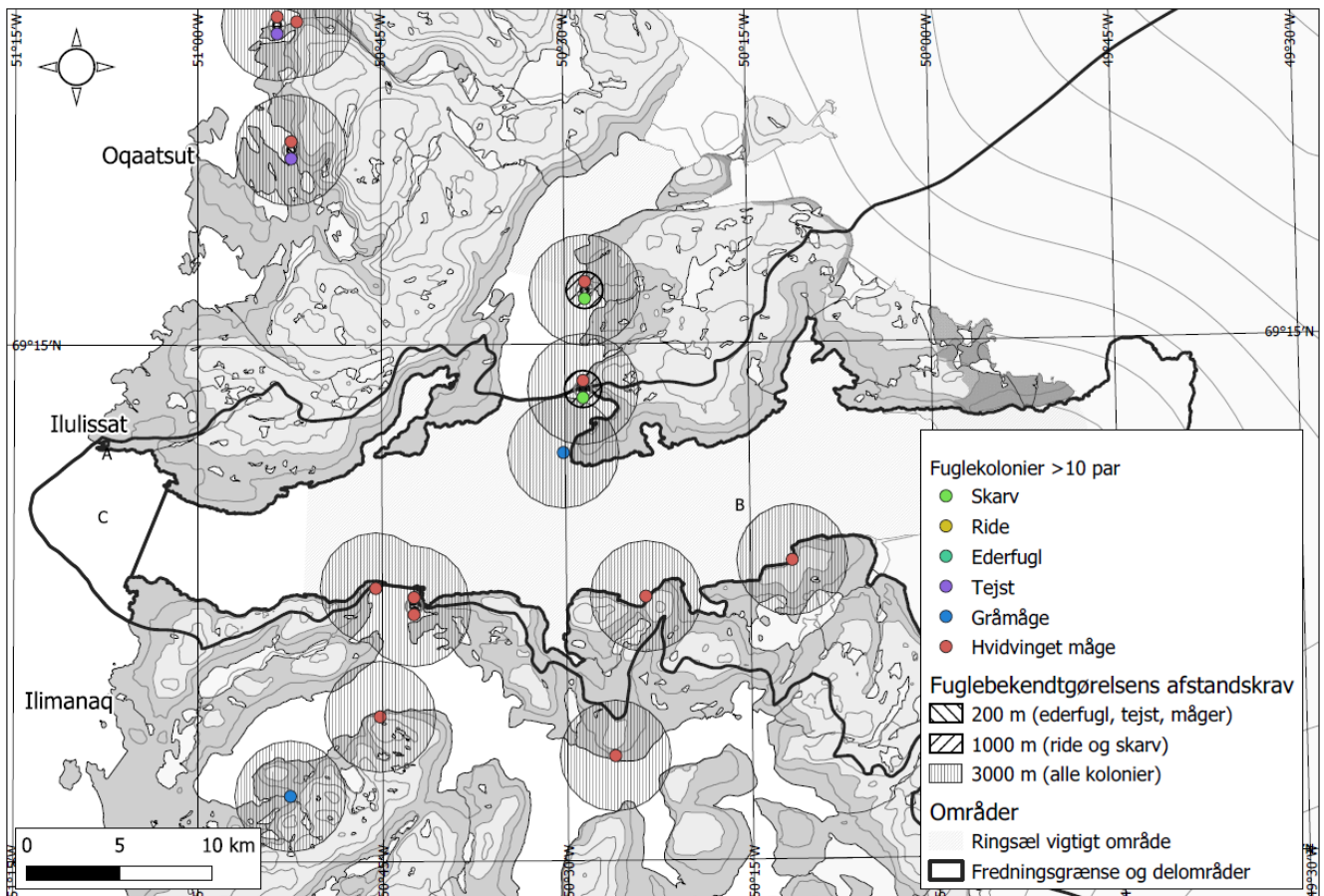

Pinngortitap naleqassusia

Ilulissat Kangia aalisagaqarfissuullunilu uumasunik imarmiunik pisuussutilissuuvoq. Tamatumunnga pissutaapput kangerlummi sermip aattup kingunerisaanik imarmiuut inuussutissaannik annertuunik pilersoqartarnera. Iluliarsuit nikerartuarnerat imaata aalatsittuarneqarneranut pissutaavoq, tamatumuunalu imaq kissarnerusooq inuussutissaqarluartorlu imamut qaffasinnerusumut ingerlatsinneqartarluni. Pissutsit taamaannerisigut imaani inuussutissat planktonit annertuut pilersinneqartarput, inuussutissatut aalisakkanik assigiinngitsunik amerlasuunillu, uumasunik imarmiunik aamma timmissanik nutsuisuusut. Ilulissat Kangia qaleraleqarfissuuvoq, tamaanilu sumiiffinni annertuumik aalisarneqartarluni. Natseq ukioq kaajallallugu kangiani kangerlummi uumasuuvoq, sumiiffillu natsernut pingaarnerpaaq tassaalluni Kangiata qinngua, minnerunngitsumik kangerluk avannarleq - Sikujitsoq. Qipoqqaq kangerluup paavani takussaalluortarpoq. Ilulissat Kangiani timmissani naajat takussaannerusarput.

Kangiani pissutsinit allaaneruvoq nunami uumasooqassusia nunallu naasoqassusia, qaqqat qaarsuinnaanerummata inuussutissartaqarpiaratik, annerusutigullu avaalaqiaq, paarnaqtit, paarnat, kigutaarnallu nassaassaasarput. Terianniaq, issittup ukalia, aqisseq aamma tulugaq, taakkuunerusarput sumiiffinni tamaani uumasut naammattoorneqarsinnaasut. Tuttut Kangiata kujataani pingaarnertut uumaffeqarput.

Timmiaqarfiit nalunaarsugaasut aamma sumiiffiit natseqarfisut. Pinngortitaleriffik 2020.

Kulturikkut eqqaassutissat naleqartitat

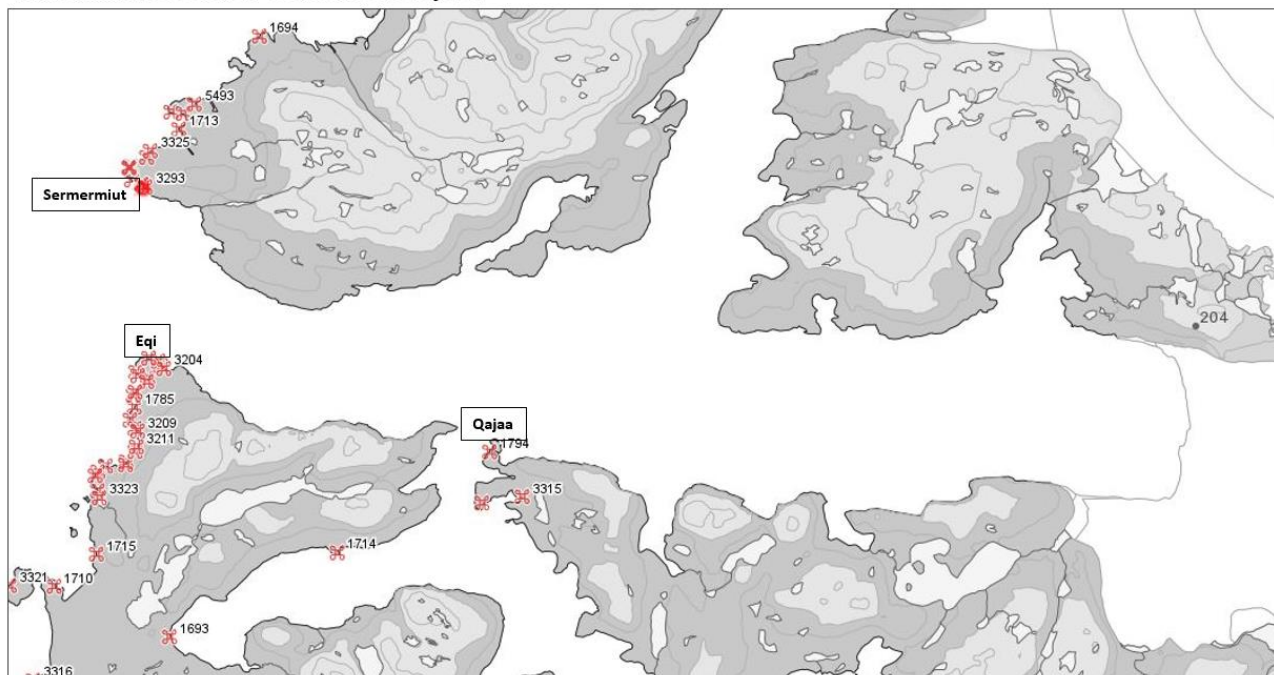

Ilulissat Kangiani nunarsuarmiut kingornussaqaqfigisaat aamma ilaqarpoq kulturikkut kingornussanik naleqartitanik, itsarsuarnitsanik aamma oqaluttuarisaanermut attuumassutilinnik. Tamakkunani ilaapput itsarsuarnitsanik misissuinernit ilisarnaatit, soorlu Inuit ukiisarfigisimasaat Sermermiut aamma Eqi, Sermermiut eqqaani ilivitoqaqarfissuit, aammalu kulturikkut kingornussani eqqaassutissat assigiinngisitaartut amerlasuut (ilivitoqaqarfiit, inussuit aamma allat) sumiiffiup killeqarfiata iluani nassaarineqartartut. Sumiiffiit pingaaruteqartut allat aamma assersuutigalugu tassaavoq qanga nunaqarfiusimasoq oqaluttuassartaqarluartorlu Qajaa, ilisimatuussutsikkut annertoorujussuarmik naleqartoq eriagineqarluni paarilluarneqarsimagami, aamma kulturitoqqat qaleriaarnerinik suussusilersuilluarsimaneq. Qajaa nammineq nunarsuarmiunit kingornussaqaqfiusup iluaniinngikkaluarpoq, kisiannili illersuutitut nunap nerorsaqqutitut taasap iluaniilluni. Taamaakkaluartoq Qajaa akuerineqartariaqarpoq Kangiani nunatoqqap kulturikkut pingaaruteqartumut annerusumut ilaasutut.

Ilulissat Kangiani kulturikkut kingornussat eqqaassutissat naleqartinneqarnerat illersorneqarpoq Eqqissimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersoq naapertorlugu. Inatsimmi Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu piginnaatinneqarpoq kulturikkut kingornussat eriagisassat 1900 sioqqullugu aamma illuutit oqaluttuarisaanermi pingaaruteqartut aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik illersuisarneq pillugit pilersaarusiornikkut illersorneqarnissaata qanoq ittuunissanik aalajangersaasussatut. Sumiiffinnut pineqartunut isersinnaatitaaneq, atuisinnaatitaaneq nunarsuarmiut kingornussaqaqfiusut eqqaanni pisussaavoq kulturikkut kingornussat pillugit inatsimmi malittarisassatut aalajangersakkat naapertorlugit. Tamatumalu saniatigut immikkuullarissunik sumiiffimmiissinnaaneq pillugu eqqissimatitsinermut nalunaarummi aalajangersagaqarpoq. (takuuk ilanngussa q B).

Ilulissat Kangiata kulturikkut eriagisassat itsarnisarsiuullu katersaat tassaapput kalaallit itsarnitsanik oqaluttuassartaanni paasissutissat taarserneqarsinnaanngitsut, oqaluttuarisaaneq, eqqaamasat uumassusillit aamma silaannaap pissusaanut tunngatillugu paasissutissat. Sumiiffimmi tamaani kulturikkut eriagisassat kingornussat aamma takornariartitsinermi aningaasarsiornikkut pingaaruteqarput. Ingerlatsineq aamma kulturikkut eriagisassanik illersuineq nunarsuarmiut kingornussaannut nunami immikkoortumiittut tassaapput illugiilluni akisussaaffiusut Avannaata Kommunanit aamma Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfianillu. Pisortat ingerlatsinerisigut iliuusissat tamarmik piujuaannartitsinermut attuumassuteqartut sapinngisamik annertunerpaamik tulleriaarnermi pingaartinneqassapput, taamaaliornikkut kinguaariit maanna inuusut aamma siunissatsinni kinguaariit takkukkumaartut kulturikkut eriagisassanik pisuussutitsinnik iluaquteqarsinnaaqullugit. Naliliisoqarpoq suli inussunnik ilivitoqqanillu nalunaarsorneqaratillu assaavigineqarsimannngitsunik sumiiffimmi nunarsuarmiut kingornussaqaqfianni peqartoq.

Kulturmindeværdier ved Ilulissat Isfjord

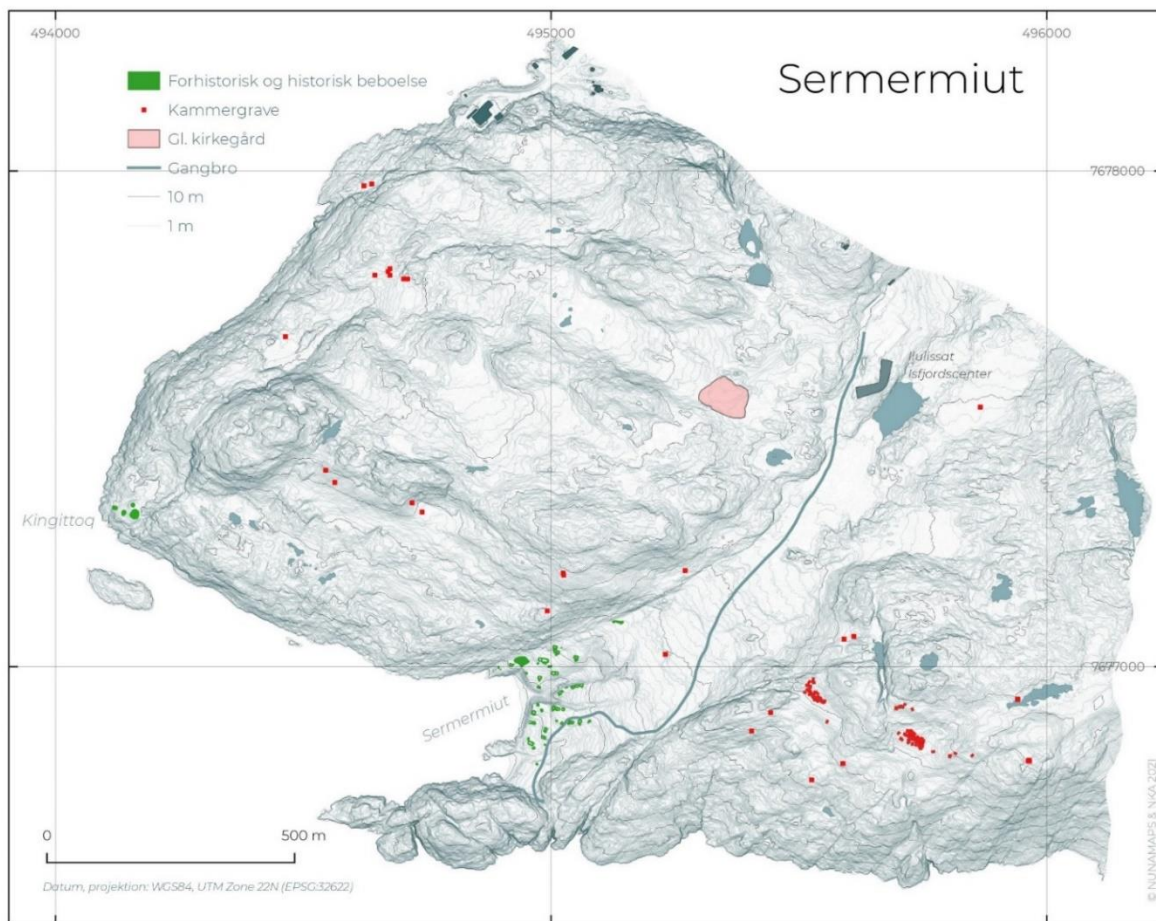

Ilulissat Kangiani kulturikkut eriagisassatut kingornussat nalunaarsukkat. Normut Nunatta Katersugaasiviata allagaateqarfiatalu suussusilersuinerminni nalunaarsuutigai. Nunniffiit 2021.

Sermermiut

Nunaqarfimmi Sermermiuni ipput illukutoqqat ujaqqanit issuatsiaanillu suliaasimasut, Ilulissat Kangiata avannaatungaani, Ilulissaniit 3 km missaannik tiffasinnerusumi. Illukutoqqat (nalunaarsugaasut normulersukkanik NKAH 1817; 3219; 3287; 3289-3293) immikkoorput kangerliumaninnguami ivigaqarfiusumi sermip sisutissimasaani, timmut nunami miiterit untritillit arlalinnguit annertussulimmi. Kuuarannguit arlaqartut nunami sioralimmi itisuutut inissisimapput. Illukoqarfiit ersittut arlaqartut tassaapput inoqarfiusimasut 1850-ikkut missaanniit kingornagullu. Thule kulturimit siusissumit ilisarnaatit takussutissat nassaassaapput, taamatullu aamma Saqqaq kulturimiit siusissumeersut aamma Tunersuit kulturianneersut illukutoqqat tamakku akornanni nassaassaallutik. Umassusillit piusimasut sinneruttui illukutoqqat tamakkua akornanni nassaassaasarpur, pitsaalluinnartarlutillu. Taamaattoq nunap naqqa isugutattoq ingerlaartuurtuuvuq, sinnikullu tamaaniittut sukkaatumik sissap ulittarnerata tungaanut ingerlarusaarlutik. Ernummatissaq annertunerusoq umassusillit sinnikuisa nungujartornerannut nunami aputip aattarneratigut pilersitaasoq, mallit, anorersuit aamma anorersuarujussuit pilersittagaasigut iluliarsuit igarlutik nakkaanerisigut pisarpur. Sermermiuni nunaqarfiusimasoq nunamut ikaartarfeqarnini pissutigalugu ukiut tamaasa tikeraanit amerlasuunit tikinneqartarpoq. Piffissamili matumani Sermermiuni allagartalersuinnikkut paasissutissiisoqartanngilaq. Sermermiuni nunaqarfiusimasut oqaluttuassartaata paasissutissiisutigineqartarnera pitsaanagerusumik aaqqissuunneqarnissaa ukiuni aggersuni aallunneqartariaqarpoq.

Sermermiuni nunaqarfiusimasumiit kangimut 400-600 miiterinik kangisinnerusumi Kristusi sioqqullugu Thule kulturimiit ilivitoqarfiit inissisimapput. Ilivitoqarfinni taakkunani nalunaarsorneqarsimapput uuttortarneqarlutillu ilivitoqqat 109-it. Iliveqarfik oqaluttuarisaanermi pingaaruteqartoq Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaanut qanittumi inissisimavoq. Iliveqarfik taanna ilivitoqarfiuvoq 400-t missaanniittunik, sumiiffimmi 80 x 60 miiterit missaanniittumi.

Nunaqarfiusimasoq Sermermiut eqqaalu. NKA 2021.

Eqi

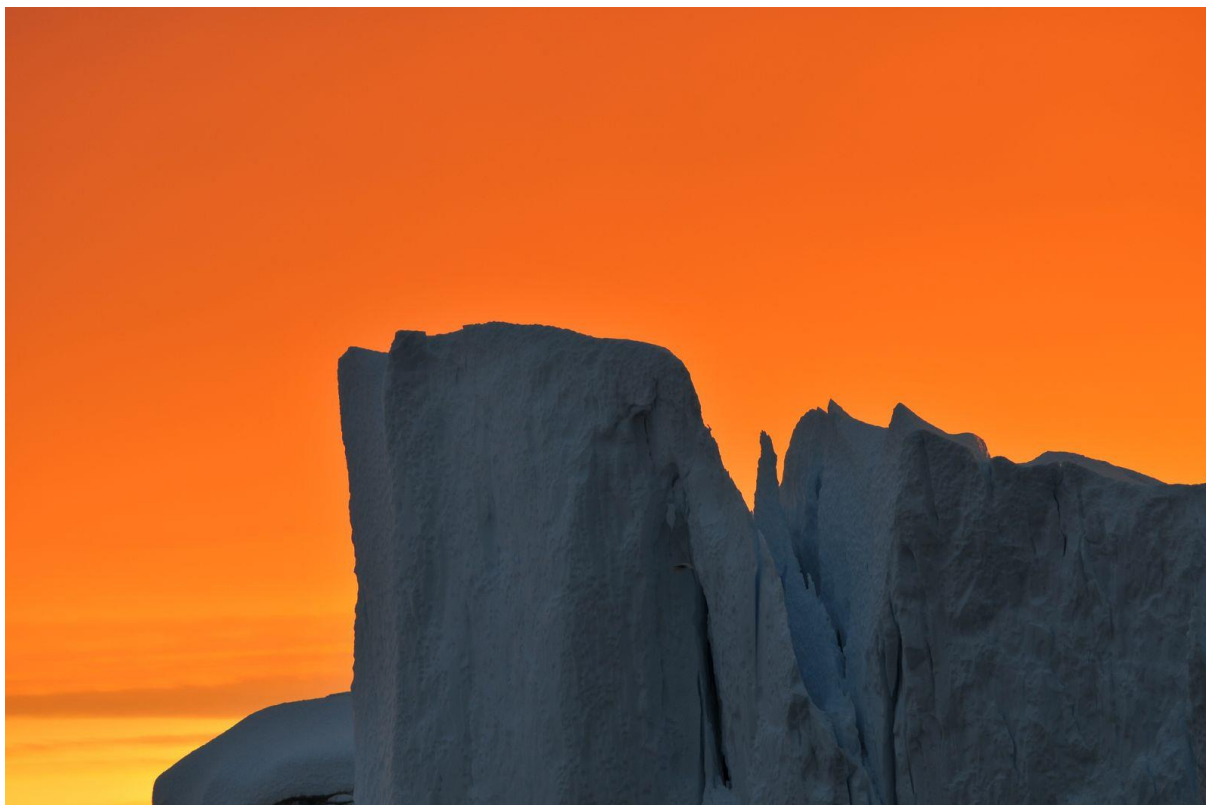
Eqi (NKAH 1768; 3202-3206) inissisimavoq Ilulissat Kangiata kujataa tungaani, Ilulissaniit 8 km-it missaannik ungasissusilimmi. Sumiiffik annertuujuvoq imaqarlunilu kulturinik arlaqartunik assigiingitsunik, takussutissaqartunik Saqqaq kulturimiit, Thule kulturimiit aamma oqaluttuarisaanerup ingerlanerani atugaasimanermiit. Sumiiffimmi taaguuteqartumi NKAH 1768 nassaarineqarput ukiukkut najorneqartarsimasut illukutoqqat qulit, amerlanerit 19. hunnorujukunneersut, ilaallu 20. hunnorujorukkut aallartilaarneranniit, nunasiaalernerlu sioqqullugu najorneqartarsimaneraniit takussutissaqarlunissaaq. 1933-imi nalunaarutigineqarpoq Eqimi illoqartoq arfinilinnik, 1950-ikkut aallartinnerat tikillugu najorneqartunik. Kujammut kimmuut inissisimavoq NKAH 3205 sissamiit 8-10 miiterinik qaffasinnerusumi, sissamut qanittumi, sulit takussutissaqartunik illukoqartoq Saqqaq kulturip nalaaneersunik. Tamaangaaniit 200 miiterit missaannik kujasinnerusumi nassaassaapput ilivitoqqat aqqaneq marluk (NKAH 3206). Piffissamili matumani assut annikitsuinnarnik paasissutissanik peqarpoq Eqip itsarnitsanik oqaluttuassartaanut tunngatillugu, taamaattumillu sumiiffik taanna misissuinernik ingerlatseqqinnissani aallunneqarumaarluni.

Qajaa

Qajaa Thule kultureqarfittut³i najugaqarfiusarsimavoq, ukiukkut nunaqarfittut, ilivitoqaqarfittut, aammalu ilisimaneqarluni nunataani kulturikkut kingornussanik annertuunik nassaassaqarfiusutut, Saqqaq kulturimeersunik nassaassaqarfiulluni, kalaallit dorset-imi kulturianneersunik aammalu Thule kulturimi piffissat ilaanneersunik peqarluni. Kulturikkut oqaluttuarisaanermit kingornussat tamatumani pineqartut allangungaarsimanginnerminnik ilisimaneqartuupput, taamaattorli nunap qerijuaannartup

³ Thule kulturi 1400-kkunniit 1800-kkut missaata tungaanut Qajaami najuussumavoq.

tammariartorneranit aarlerinartorsiortinneqarlutik. Taamaattumik Qajaa ersarissumik
eqqaaneqartariaqarpoq ukiuni aggersuni sumiiffittut aallunneqartariaqartutut.

Sumiiffimmi ingerlatat

Pingaaruteqarpoq tamaani sumiiffimmi ingerlatat ilisimasaqarfigissallugit, ingerlatsinermi oqimaaqatigiissaarisooqarsinnaaqullugu. Qulequtsersuilluni pingaarnersiuiinikkut sumiiffimmi nunarsuarmiut kingornussaqaarfiusumi eqqaanilu nunami ingerlatsineq ukununga agguarneqarsinnaavoq:

Takornariartitsinermi ingerlatat

Aalisarnermik piniarnermillu

inuussutissarsiuataasut ilisimatusarnikkut ingerlatat

Sunngiffimmi sammisat

Ingerlatat allat

Takornariartitsinikkut ingerlatsineq

Ilulissat tassaavoq Kalaallit Nunaanni takornariarfigissallugu soqutigineqarnerpaaq, ukiuni nalinginnaasuni 47.000 -it missaannit (2022) tikinneqartartoq. Taamaattoq 2020-imi tikeraat Covid-19-ip kingunerisaanik taamaallaat 12.000 -it missaanniipput. Ilulissat illoqarfiat tikeraanit amerlasuunit tikinneqartarnerat malugineqarsinnaavoq, arlaqartunik akunnittarfeqarluni, takornarianullu assigiinngisitaartunik neqerooruteqarfiulluni. Takornariartitsinernik ingerlatsiviit arlaqartut piffissap ilaannaani sulisoqartarneq atugarisarpaat, ukiup qanoq ilinera naapertorlugit tikeraat amerlassusaat allanngorartuusarmat. Taamaattumillu takornariartitsinermut attuumassuteqartunik Ilulissani suliffiit nikerartuupput 200-400 akornanni amerlassuseqartuni, kisitsisillu saniatigut piffissap ilaannaani suliffiusartut aamma arlaqarlutik. Nualluussuaq Covid-19 taamaasilluni Ilulissani suliffissat amerlassusaannut annertuumik sunniuteqarsimavoq, takornariartartut annertuumik 2020-imi ikileriaateqarneri pissutigalugu. Nunap 2021-mi takornarissanut ammaqqinneqarnerata kingorna, 2019-misuut takornarissat amerlassusaat sukkasuumik qaffappoq imaluunniit tassannga qaffasinnerusulluni

. Takornarissat amerlatsinnerannut pineqartut tassaapput UNESCOmi ingerlataniittusut pinngortitaq aamma nunap iluanut angallannermut annertuumik sunniuteqarnerat. Uani pineqarput takornarissat amerlinerisa kingunerisaanik pisuffissiat, tuperfiit, qimussimit aamma qamuterallannit angallasserit kiisalu takornarissanik qulimiguulinnik timmisartuussinerit aamma mittarnerit.

Ilanngussami F-imi tabelimi takuneqarsinnaapput paasissutissat timmisartuussisarnerit qassiunerannik, ataatsimullu ilaasut 2015-imi amerlassusaat. Tassani ersarippoq nualluussuaq covid-19 2020-imi aamma 2021-imi ilaasut amerlassusaannut annertuumik sunniuteqarsimasoq.

Matuma ataani allassimaffeqarpoq takornariartitsisarnikkut Ilulissani ingerlanneqartartunik assigiinngitsunik. Taakkua ilaat amerlasuut nunarsuarmiut kingornussaannut sumiiffimmut UNESCO-p allassimaffiutaaniittumut attuumassuteqartarput.

<p>Takornariartitsinikkut ingerlatsinerit toqqaannartumik sumiiffimmut UNESCO-p nunarsuarmiut kingornussaannut allassimaffiutaaniittumut attuumassuteqartut:</p>	<p>Takornariartitsinikkut ingerlatsinerit allat UNESCO-p nunarsuarmiut kingornussaannut atasumik ingerlatsinerit sunniuteqartartut:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Takornariat qulimiguulimmik angalaartarneri aamma nunnittarneri</i> • <i>Timmisartuussisarnerit</i> • <i>Ilulissat Kangianut imaatigut angallassisarnerit</i> • <i>Arsarnernik takusassarsiortitsisarnerit</i> • <i>Qimusserneq – angalaarluni imaluunniit assartorneqarluni</i> • <i>Arfernik takusassarsiortarneq</i> • <i>Kangiani qajartortitsisarneq</i> • <i>Umiarsuarnik takornariartartut aamma nunaliaassisarnerit</i> • <i>Qamuteralammik angalaartarneq – angallassinertut imaluunniit illuaqqanukaassisarneq</i> • <i>Pisuttuartitsisarneq</i> • <i>Qimusserneq pisuttuarnertalik</i> • <i>VIP-charteri qulimiguulimmik nunnittarnerillu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'City walks' najukkami angallassisulerluni</i> • <i>Nunaqarfinnut tikeraarnerit</i> • <i>Umiatsiamik aalisariartitsinerit</i> • <i>Sikukkut aalisariartitsisarnerit</i> • <i>Illuaqqani unnuisarfinni unnuisarneq, silaannarmi unnuisarneq aamma nunaqarfinni</i> • <i>Kaffisoriartitsisarnerit</i> • <i>Akinnap tungaanut qimussernerit naatsut</i> • <i>Sisoraatinik angalaarneq</i> • <i>Katersugaasivinnut pulaarnerit</i> • <i>Qimminik qimussiussisartunik takusaasarnerit</i>

Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq aamma piniarneq

Ilulissat Kangiani eqqaanilu aalisarneq Ilulissat illoqarfiani aningaasarsiutit pingaarnersaraat, taamaattumillu aalisarnermi aalisakkerinermilu inuit amerlasuut suliffeqarlutik. Pingaarnertut qalerallit umiatsiaaqqanit minnerusunut (akuersissutit 260 -t missaat) imaluunniit angallatinut anginerumaanut (akuersissutit 50-t missaat) – kisitsisit januaari 2022-imeersut. Umiatsiaararsornermi akuersissummi nalinginnaasumik inummik ataatsimik suliassaqartitsisarput, angallatillu anginerumaat pingasuniit arfineq pingasut angullugit sulisitaqartarlutik. Aalisarnermi namminermit Ilulissani inuit 370-590-it akornanni sulisuupput. Tamatumalu saniatigut illoqarfimmi aalisakkanut suliffissuarni marluusuni inuit 180-it missaat suliffeqarlutik. Kiisalu taakkua saniatigut aalisarnermut attuumassutilinnik allanik aamma suliffeqarpoq, assersuutigalugu ningittakkiornermi allanillu nioqqutissiornermut attuumassuteqartuni kiffartuussinermilu. Katillugit missiliuussisoqarpoq inuit 800-t angullugit Ilulissani aalisarnermut attuumassutilinnik suliffeqartut.

<p>Ilulissat Kangiani aalisarneq aamma piniarneq ingerlatsinerit assigiinngitsunik imaqarpoq:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Umiatsiaararsorneq – qalerallit</i> • <i>Angallatinik aalisarneq – qalerallit aamma raajat</i> • <i>Immap sikuani aalisarneq</i> • <i>Qamuteralaat atorlugit kangerlummiit nunakkut aalisakkanik assartuineq – aqutissatigut akuerisaasutigut</i> • <i>Imaani angalaneq aamma puisinniarneq</i> • <i>Arfernik minnernik killilinnik amerlassusilinnik piniartarneq</i>

Ilisimatusarnikkut ingerlatsineq

Ilulissat Kangiata qinguani sermeq iigartartoq immikkuullarissuvoq, sukkassutsimigut sikumillu aniatitsinermigut. Tamanna sumiiffiullu qulimiguulimmik Ilulissaniit tikikkuminartuunera ukiuni amerlasuuni immikkut inissisimatippaa, sermip pissusaanik ilisimatusarnermut atatillugu. Ilulissat Kangia aamma Sermip Kujalliup sermimut atatillugu ilisimatusarnermi pingaarutai pissutaaqataalluinnarput sumiiffiup UNESCO-mi nunarsuarmit kingornussaannut allattorsimaffimmut ilanngunneqarneranut. Sermeq Kujalleq tassaavoq nunarsuatsinni sermip aniaffiini ilisimatusarfigineqarnerpaat ilaat, ilisimatusarnerlu ilisimasassanik aalajangiisuulluinnartunik tunisisarsimavoq sermersuup ingerlaarneranut atatillugu. Ukiuni kingullerni sermip aniaffianut tassunga atatillugu ilisimatusarnerq annertuumik annertusiartorsimavoq, nunarsuatsinni silaannaap kissatikkiartorneranik pissuteqartumik. Tamatuma saniatigut nunatsinni namminermit aammalu nunarsuatsinni ilisimatusarnermik suliniutit soqutigisaraat pinngortitami pissutsit, soorlu immap tarajoqassusia, aamma immap kissassusia sarfap sikutallip ingerlaarneranut sunniutaasut eqqarsaatigalugit. Pinngortitaleriffiup Kangiani puisinut tunngatillugu ilisimatusarnikkut suliniut aamma ingerlappaa.

Ilulissat Kangiani ilisimatusarnikkut suliniutini ilaapput:

- *Ilulissat Kangiani imaatigut angalasarneq ilisimatusarnikkut uuttortaanernut atatillugu, aammalu pinngortitami kisitsisarnerit*
- *Timmisartumik qulimiguulimillu sumiiffimmik qulaavaasarneq pinngortitami kisitsinernut atatillugu*
- *Sumiiffinnut ilisimatusarfiusunut assartuisarnerit*
- *Ilisimatusarnermi atortorissaarutinik ikkussuisarnerit*

Sungiffimmi sammisat

Ilulissat Kangiata Ilulissat illoqarfiannut qanittuunera pissusissamisoortumik angalaartunut qitiusarpoq, sungiffimmi illoqarfimmiut sammisassaqaarnerannut atasunik. Tamatumani ilaapput imaatigut angalasarneq, sisorarneq, qamuteralaat atorlugit angalasarneq, pisuttuarterneq, nuniattarneq, piniarneq aamma aalisarneq il.il. Minnerunngitsumik Sermermiut qooruatigut ikaartarfik, kiisalu pissusissamisoortumik Kangiani isikkiviit, tamaani najugalinnik angallavigineqarajupput.

Ingerlatat allat

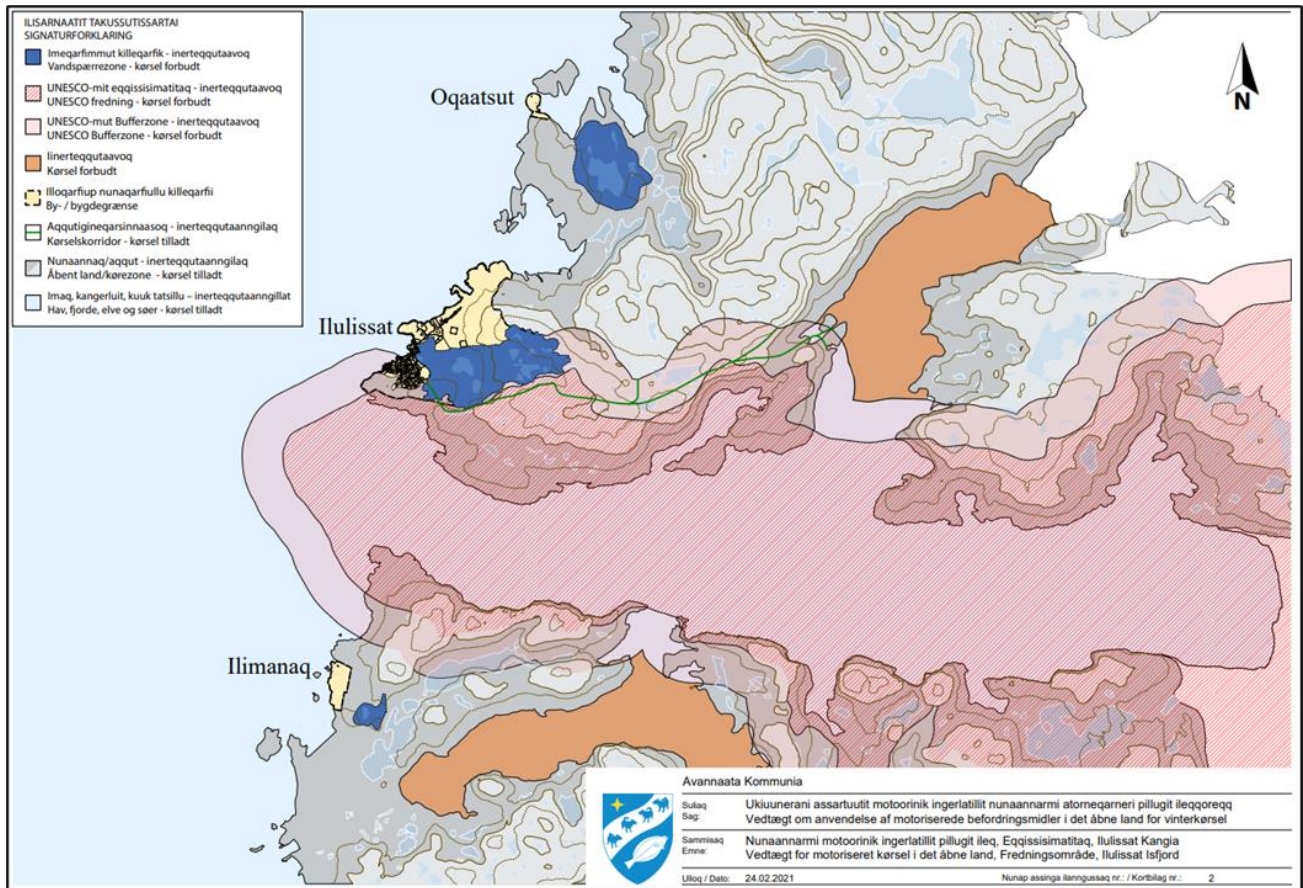
Ingerlatsinerit allat sumiiffimmi ilaatigut tassaapput nalinginnaasumik timmisartumik ilaasunik nassiussanillu assartuisarnerit, kiisalu umiarsuartigut ilaasunik nassiussanillu Ilulissat umiarsualiviannut tassannganiillu assartuinerit.

Qamuterallannik nunarsuarmiunut kingornussaqaarfiusumi eqqaanilu angalasarneq

Qamuterallannik motorilinnillu allanik angallateqarluni nunarsuarmiunut kingornussaqaarfimmi sumiiffimmi eqqaanilu immikkut killilikkap iluani angalaneq inerteqqutaavoq. Tamanna aalajangersarneqarpoq eqqissimatitsineq pillugu nalunaarummi sumiiffiullu killilikkap iluani angalasarnermut aalajangersakkani. Taamaakkaluortoq eqqissimatitsineq pillugu nalunaarummi sumiiffiullu eqqaa pillugu malittarisassani sanioqqutsinnaanermut aalajangersagaqarpoq, periarfissaqartitsisunik aqutissatigut immikkut toqqarneqareersimasutigut qamutit motorillit atorlugit angalasoqarsinnaaneranut, Ilulissat eqqaanni nunami. Takuuk **ilanngussaq E** kommunimit malittarisassat tamakkiisut pillugit. Aqutissatut immikkut aalajangersakkat qularnaarpat sumiiffiup annertunngitsup atorneqarsinnaanera nakkutigisamik qamutit motorillit atorlugit ingerlasinnaanermut, maanaannakkut ingerlarsortoqarsinnaanera nunaannarmi pinngitsoorumallugu. Tamanna sumiiffimmik eqqissimatitsinermi siunertaasunut naapertuuppoq, nunap alianaassusia illersorumallugu kiisalu pinngortitap nungullarsarneqannginnissaa illersorumallugu. Ilutigisaanillu aqutissatigut aalajangeriikkatigut ingerlasoqarsinnaanerata tamaani najugallit periarfissaqartippai aalisarsinnaanermut, takornariartitsisinnaanermut sunngiffimilu sammisaqarsinnaanermut.

Uani ataani nunap assingani takuneqarsinnaavoq sumiiffik aqutissatut immikkoortitaq (qorsummik nalunaaqutsigaq), qamuterallaat ukiuunerani piffissami 1. oktober - 31. maj angalasinnaanernut akuerisaasoq. Taamaallaat qamutinik motorilinnik angalasoqarsinnaanera ajornartinneqanngilaq nunap qerereerneratigut, naammattumik aputeqarneranilu attanneqarsinnaasumik, nunap naasuiniq nunamillu ajoqusiinngitsumik. Avannaata Kommunian nakkutilliisutut oqartussaasuvoq qularnaassallugulu angalasinnaanermut malittarisassat piumasaqaataasullu eqqortinneqartarnissaat.

Motorinik ingerlatilinnik atugaqarluni angallanneq pillugu ileqqoreqqusat. Avannaata Kommunia 2021.

Unammilligassat aamma periarfissat – pisortallu ingerlatsineranni suliniutit

Aqutsisoqatigiit isumasioqatigiittarneri oqaloqatigiinnerilu ingerlaavartumik suussusilersuisuussapput sumiiffimmi unammilligassanik. Nunarsuarmit kingornussaannut sumiiffimmut atatillugu ingerlatsineq taamaasilluni imaqtartussaavoq tullerriaarisarnernik iliuusissanillu piviusunngortitsisarnernik, tamakkua suussusilersorlugit aammalu unammilligassat periarfissallu nassaariortorlugit.

Pisortat ingerlatsineranni maanna piffissami tullerriaarinerit piusut pillugit takussutissat

Pisortat ingerlatsineranni pingaarnersiulluni tullerriaarinerit tassaapput piffissami atuuttumi unammilligassaanerpaat periarfissallu suussusilersorneqarneri, nunarsuarmit kingornussaannik ingerlatsineranut atatillugu. Pingaarnersiulluni tullerriaarineq taanna aqutsisoqatigiinnit ukiut tamaasa aallarnisaalluni ataatsimeeqatigiinnermi pisarpoq, ukiullu aallartinneraniittarluni (qaammatit siulliit pingasut iluanni).

MALUGIUK – Immikkoortoq taanna nutarterlugu suliareqqinneqartassaaq ukiumoortumik pisortat ingerlatsinerannik suliaqarnermut atatillugu, taamaattumillu ingerlatsineranut pilersaarummiit tullermut allannguuteqartassalluni.

Ukioq	Ingerlatsinermi suliat - iliutsit	Naatsumik allaaserinera	Pisortani nakkutilliisoq	Killiffik
2021	Eqqissimatitsineranut nalunaarummik nutarterineq	Eqqissimatitsineranut nalunaarut maanna atuuttoq 2007-imeersuuvoq. Nutarteraluni kukkuneriuinissaq pisariaqarpoq, eqqissimatitsineranut nalunaarutip ukiuni aggersuni sumiiffimmik aqutsisinaanissaa eqqarsaatigalugu	Nunalerineranut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	2021-imi pingaartinneqarpoq
	Quppersakkap kangia.gl attaveqassutiginera nutartertarneralu	Paasissutissiisarnermi atortut aamma quppersagaq (www.kangia.gl) nutaanngilisimapput nutartigassaallutillu.	Avannaata Kommunia	2021-imi pingaartinneqarpoq
	Nunarsuarmit kingornussaata killiffianik takussutissiornermik suliaqarneq, aamma UNESCO-mut nalunaarutissamik piareersaa-neq	Suliaqarneq pisariitsumik naammas-sisaqarfiusussamillu nakkutilliineranut atortussamik - aamma pilersaarummik, kiisalu piareersaaneq UNESCO Periodic Reporting proces-imik.	Nunalerineranut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	2021-imi pingaartinneqarpoq
	Pitsaanagerusumik kulturrikkut kingornussat pillugit paasissutissiisarneq, Sermermiut eqqaani	Oqaloqatigiinnermik Nunatta Katersugaasivia peqatigalugit aallartitsineq, Sermermiut	Nunalerineranut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu	2021-imi pingaartinneqarpoq

		paasissutissiissutigisarnerat pitsaanerulersikkumallugu	Naalakkersuisoqarfik kiisalu Nunatta Katersugaasivia	
	Allagarsiissutit nutaat nunarsuarmiut kingornussaannut sumiiffimmi, Kangiani 2021-imi ammaanersiornissamut	2021-imi Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaannik ammaanikkut allagartalersuineq paasissutissiisarnerlu ataatsimoortittariaqarput.	Avannaata Kommunia	2021-imi pingaartinneqarpoq
2022	Eqqissisimatitsinermut nalunaarutip nutarternera	Eqqissisimatitsinermut nalunaarut atuuttoq 2007-imeerpoq. Nutarterinissaq pisariaqarpoq, eqqissisimatitsinermut nalunaarutip ukiuni aggersuni ineriartorneq nakkutigisinnaassappagu.	Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	2022-imi pingaartinneqarpoq (2021-imiit nuussaavoq)
	Attaveqarnerit quppersakkallu kangia.gl nutarternera	Attaveqaqatigiittarnermi atortussat quppersagarlu (www.kangia.gl) nutaanngilipput nutartigassaallutillu	Avannaata Kommunia	2022-imi pingaartinneqarpoq (2021-imiit nuussaavoq)
	Nakkutiginninnermut pilersaarummik piujuartitsisumik suliaqarneq	Pisariitsumik naammassisaqarfiususamillu nakkutiginninnissamut atortussanut pilersaarutitalimmik suliaqarneq	Avannaata Kommunia	2022-imi pingaartinneqarpoq Nakkutiginninnermut pilersaarut
	UNESCOp piffissamik aalajangersimasumik nalunaarusiornera	Piareersarnek kiisalu UNESCOp piffissamik aalajangersimasumik nalunaarusiortarneranut ingerlaartumut akissuteqaasiorneq	Avannaata Kommunia	2022-imi pingaartinneqarpoq (2021-imiit nuussaavoq) Nalunaarusiorneq naammaasivoq
	Najukkami kissaataa-soq sumiiffiup eqqissisimatitaasup killi-ngata illoqarfiup ilaatut takornariartitsivittullu ineriartorti	Kommunimut pilersaarummut ilassumik suliaqarnissaq illoqarfimmut qanittoq nunaannarmilu illersukkap killingata inissianut takornarianullu atorneqarsinnaalernissaa	Avannaata Kommunia	2022-imi pingaartinneqarpoq
	Sermermiuni eqqaanilu t ineriartortitsinissamut pilersaarummik tulleriarnermillu pilersaarusiorneq	Suliniummumut pilersaarummik suliaqarnissaq assigiinngitsutigut sumiiffimmi ineriartortitsinissamut pitsaanerusumillu suliniutissanik pilersitsineq	Avannaata Kommunia	2022-imi pingaartinneqarpoq
	Misiligutitut suliniut sumiiffimmi akiliuteqartarnissamut	Nunarsuarmiut kingornussaannut angalaarnermut akiliuteqartitsisalernissamik misissuineq	Avannaata Kommunia	2022-imi pingaartinneqarpoq

	Sermermiut aqqusaar-lugit aalisakkanik angallassisarnissaq umiarsualiviup tikinneqarsinnaannginnerata nalaani	Umiarsualiviup tikinneqarsinnaannginnerata nalaani aqqutissaagallartumik tikkuussinikkut pilersaarusionerq	Avannaata Kommunia	2022-imi pingaartinneqarpoq Ingerlatsinermut ilassutaasoq naammassineqarpoq
2023	Eqqissimatitsinermut nalunaarutip nutarterneqarnera	Massakkut eqqissimatitsinermut nalunaarut 2007-meersuuvoq. Pisariaqarpoq eqqissimatitsinermut nalunaarutip iluarsartuunnissaa piffimmi pineqartumi ineriartornerup sulianeqarsinnaaqqullugu	Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	2023-imi pingaartinneqarpoq (2022-miit nuussaavoq)
	Attaveqaqatigiinneq aamma kangia.gl-ip nittartagaata nutarterneqarnissaa	Attaveqaqatigiinnermut atortut aamma nittartakkap (www.kangia.gl) nutaanngilisimapput taamammat nutartigassapput	Avannaata Kommuunia	2023-imi pingaartinneqarpoq (2022-miit nuussaavoq)
	Pilersaarut aamma Sermermiut eqqaatalu ineriartortinnissaata pingaartinneqarnera	Ineriartortitsinissamut pitsanngorsaannissamullu suliniutinut assigiinngitsunut ingerlanneqarnissaasa aallatinneqarnissannut suliaqarneq	Avannaata Kommuunia	2023-imi pingaartinneqarpoq (2022-miit nuussaavoq)
	Piffimmi pineqartumi aallarniutaasumik akiliisitsisoqartarnissaanik suliateqarneq	Nunarsuarmit kingornussarfiata eqqaani takuniaanermut atatillugu akiliisitsisoqartalernissaanut periarfissanik misissuineq	Avannaata Kommuunia	2023-imi pingaartinneqarpoq (2022-miit nuussaavoq)
2024				
2025				

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat – suliniutit pillugit paasissutissanik amerlanerusunik quppernermi tullermi peqarpoq.

Takussutissat unammilligassanik periarfissanillu tulleriaakkanik suussusilersukkanillu

Matuma ataani nalunaarsorneqarput ajornartorsiutit aamma periarfissat suussusilersorneqartut, kiisalu ingerlatsinikkut iliuusissanut siunnersuutit.

Ataaniittoq takussutissatut nalunaarsuiffik ingerlaavartumik nutarterneqartassaaq, ingerlatsinermut pilersaarutikkut nutaakkut. Takussutissiaq ataaniittoq aamma atuuppoq suliassat naammassineqartussat allattorsimaffiattut, nunarsuarmiut kingornussaqaarfiusup ingerlanneqarnerani piffissami pilersaarutip atuuffiani 2021-2025-imi

1. Eqqissimatitsinermut nalunaarutip nutarterneqarnera (Suliassaq 2023-imi pingartinneqarpoq)

Eqqissimatitsinermut nalunaarut ilulissat kangerluannut - Kangianut - maanna atuuttoq 2007-imeersuuvoq. Pisariaqarpoq nutarterlugu suliareqqinneqarnissaa, eqqissimatitsinermut nalunaarut ukiuni aggersuni sumiiffimmi ineriartornermut naapertuuttuusinnaaqullugu.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Eqqissimatitsinermut nalunaarutissamik nutaamik suliaqarnerup naammassineqarnissaa. Oqaasertassaanut missingersuusaaq suliarineqareerpoq aammalu nunap assingi nutaat, maannalu qitiusunik soqutigisaqartunik aamma pisortanik oqaloqateqarnerit ingerlanneqarlutik. Eqqissimatitsinermut nalunaarutissamut missingersuusaaq tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassaaq.

Oqartussani suliarinnittuusut: Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

2. Quppersakkap kangia.gl attaveqaatiginera nutarterneqarneralu (Suliassaq 2023-mi pingartinneqarpoq)

Paasissutissiisarnermut atortut aamma quppersagaq (www.kangia.gl) nutaangilisimapput nutarterneqartariaqarlutillu. Taamaattumik Avannaata Kommuuniata suliassaq quppersakkamik nutarterinermik imaqartoq aallarnisarpaa Siunertaavoq quppersakkap takutitsisuunissaa nutaaliaasumik, ersarissumik takussutissiisumillu pissutsinik. Qarasaasiaq atorlugu nunap assinganik pilersitsisoqarnissaa sulissutigineqarpoq. Ilanngullugulu kissaataavoq assimik oqaluttuurtumik aalasuliamik suliaqarnissaaq, inuusuttunut inersimasunullu Kangianik paasissutissiisumik, tassani naleqartitanik pissutsinillu atuuttunik nunarsuarmiut kingornussaannut atatillugu. Quppersagarlu ilutigisaanik annerusumik ilulissani innuttaasunut inuussutissarsiortunullu paasissutissiissaaq UNESCO-p pisussaaffianik aammalu malittarisassanik, Nunarsuarmiunut kingornussaqaarfimmik ingerlatsinermut atatillugu.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Suliassat aallartinneqarput nunarsuarmiut kingornussaqaarfiat aammalu quppersagaq pioreersoq kangia.gl 2021-imi nutarterllugu aallartillugu. , Suliaq tamanna nangittumik ingerlavoq aamma suliarineqarpoq imarisamigut nutaaliaasunik ilanngussisoqarneratigut. Video paasissutissiissut 2022-imi suliarineqarpoq nittartakkami atorneqartussaaq aamma kingusinnerpaamik 2023-imi naatsorsuutigineqarpoq massakkut nittartakkamut nutaamik ilassuteqarluni imaqalernissaa

Oqartussaasunisuliarinnittuusut: Avannaata Kommuunia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

3. Sermermiut eqqaata ineriartortinneqarnissaanut pilersaarut tullerriarinerlu (2023imipingaartinneqarpoq)

Qularnaarneqassaaq pilersaarutit ataatsimoortumik suliaanissaat, paasisutissiisarnikkut, tikikkuminassusiisigut aamma mianerinninnikut iliuusissat eqqarsaatigalugit. Suliniutissat taakkua annertussusiannik peqquteqartumik pisussat immikkoortukkaartunik aqqissuunneqarsimapput, qanimut aqutsisoqarsinnaaqqullugu, ataqatigiissaaralunilu ineriartortitsisoqarsinnaaqqullugu. Sermermiut eqqaannut matumani ilaapput sumiiffiit sungaartumik, aappalaartumik aamma tungujortumik nalunaaqutsersukkat aqutissatut najoqqutassiat, kiisalu Kangiani Qitiusumik tikeraat ornittagaat, pilersaarutaasorlu Qitiusumik arsanilereqarfiususaaq kiisalu

Sermermiut. Nunaqarfik Sermermiut taaneqartarpoq Kalaallit Nunaanni nunaqarfiit pingaernerpaat ilaattut, toqqagaallunilu Nunatsinni takujuminartuutitta pingaartut ilaattut Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Takornariartitsinikkut Ingerlatsivimmiit. Ataatsimut isigisumik paasisutissiisarneq sumiiffiullu oqaluttuarinera tikeraanut pitsaanerujussuusinnaavoq. Maanna sumiiffiup oqaluttuarineqarneranik ineriartortitsinissaaq pillugu Nunatta Katersugaasivianik oqaloqateqarneq taamaattumik ingerlaqqittariaqarpoq.

Siunnersuutit tigussaasut taamaattumik assersuutigalugu tassaapput ikaartarfiup maanna piusuptallinissaa, qitiusumik Kangiata illorsuata tunuatigut isaariaanut, kulturikkut kingornussanik kulturikkut oqalutuursartaata paasisutissiisutigineqarnera kiisalu inunnik kisitsissutinik aqqusiussami sungaartumik nalunaaqutsersorsimasunik Nakkaaviup eqqaani tummeqqat eqqaani ikkussisoqarneratigut, isikkiveqarfimmik aqqissuussinissaaq, allagartat nutaat, qarasaasiatigut "igalaatigut" takusassarsiortarneq, issumik ujaqqanillu sanaamik illunnguamik pilersitseqqinneq il.il. Sermermiut qooruat ikaarlugu ikaartarfik nutaaq aamma ilimanarpoq annertunerusumik nunaqarfimmik illersuisinnaasoq. Tamatumunnga atatillugu ilanngullugu isumaliutigisariaqarpoq nunamut tamarmut atuuttunik allagartalersuisarnikkut paasisutissiisarnikkullu periusissialiorsinnaaneq. Tamatumalu saniatigut Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Takornariartitsinikkut Ingerlatsivimmiit aningaasaliissutissanik immikkoortitsisoqarsimavoq sumiiffimmi tamaani allagartalersuinerup pitsanngorsarneqarnissaanut atugassanik.

Pisortat ingerlatsineranni suliniutissat: Aqutsisoqatigiinni ingerlatsisuusunik isumasiuinerup ingerlateqqiinnarnissaa.

Immikkoortoq siulleq (2023-imi ukkatarisassat):

Aqutissatut nalunaaqutsersorneqarsimasuni, aappaluttumi aamma sungaartumi 2023-imi inunnik kisitsissutinik tummeqqat eqqaani ikkussisoqassooq. Sumiiffiup ineriartortinneqarnissaani pisussat assigiinngitsut tunuliaqutaralugit suliniutissanut pilersaarusiamik suliaqartoqartariaqarpoq, sumiiffimmi suliniutissanik ersarinnerusumik suussusilersuiffiusumik, kiisalu piffissaliussassanut missingersuiffiusumik, aningaasartuutissanik siunnerfiusut angunissaannut naatsorsuiffiusunik, kiisalu aamma ilanngullugit suliassat suliarineqareerneranni ingerlatsinermut aningaasartuutaalerumaartut. Sumiiffiup suli annerusumik atorneqalerumaarnera timmisartunut mittarfissap ammarneqareerneratigut missingersuutit isumaliutaasuni ilaasariaqarpoq.

Immikkoortut aappaat (2024-imiit ukkatarisassat):

Aalajangerneq, akuersissuteqarneq aamma piviusunngortitsineq tullerriarneqartunik pitsanngorsaatissanik, suliniummut pilersaarusiaq naapertorlugu.

Oqartussani aqutsisut: Avannaata Kommunia, Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisunullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu.

4. Misiliutitut suliniut sumiiffimmut angalaarnermi akiliuteqartitsisarsinnaanermik periarfissat / tunissuteqartoqarsinnaaneranik periarfissaq (2023-imipingaartinneqarpoq)

Maani politikikkut kissaataavoq misissorneqassasoq nunarsuarmiut kingornussaqaarfiannut angalaarnermi akiliuteqartitsisalersinnaaneq. Kissaatigineqarpoq tikeraartorpasuit annertunerusumik nunarsuarmiut kingornussaata ingerlanneqarneranut atatillugu aserfallatsaaliinermut tunniusseqataasalernissaat. Akiliuteqartitsisalersinnaanermut periaasiusinnaasut assigiingitsut isumaliutigineqarsinnaapput.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Misissorneqarsinnaavoq periarfissaqarnerasoq aaqquussineq takornariartut akunnittarfiit suleqatigalugit akiliuteqartinneqartalersinnaanerat, nammineq piomassutsimik tunngaveqarnerusumik tapersuoinikkut tunissuteqarnikkut aamma nipitersortakkatigut Taakku saniatigut misissorneqassaaq, takornarissat “kulturikkut misigisassanik” pisiaqarnermikkut tunissuteqarsinnaanersut. Taamaattoqassappat akiliut immikkoortinneqartariaqarpoq aserfallatsaaliinermut, assersuutigalugu ikaartarfinnik, kiisalu ingerlaavartumik sumiiffimmi illersuinermut paasissutissiisarnermullu. Tamatumunnga iluaqutaasumik pinngortitamut atatillugu nunatsinni imaluunniit Savalimmiuni periaatsinik isumassarsiortoqarsinnaavoq.

Oqartussani suliarinnittuusut: Avannaata Kommunia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisunullu Naalakkersuisoqarfik. Inuusutissarsiornermut Niunermullu Naalakkersuisoqarfimmiit ilassusiineq aamma qitiusariaqarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliniutissat allat suussuilersorneqartut – piffissami matumani suli pingaarnersiorneqanngitsut

5. Najukkami namminermi kissaatigineqarpoq killeqarfiup iluani illoqarfik takornariartitsinerlu ineriartortinneqarsinnaasasut

Najukkami namminermi najugaqartut aamma naalakkersuinermik ingerlatsisut kissaatigaat qulaajaasoqassasoq illoqarfiup takornariartitsinerullu ineriartortinneqarsinnaaneranik sumiiffimmi illoqarfimmut qanittumiittumi nunamilu eqqissimatitaasumut akunniliullugu killiliussatut toqqarneqarsimasumi. Piffissami matumani tamanna ajornartinneqarpoq kommunimut pilersaarummi nunamik eqqissimatitaasumut akunniliullugu toqqaasoqarsimammat. Kissaatinit ilisimaneqartut tassaapput; illoqarfiup ineriartortinneqarnera annertusineqarsinnaasasoq inissaaleqineq immikkut ittumik atuuttusoq iliuseqarfigisinaajumallugu, Qitiusumik ingerlatsivimmik taaneqartumik qitiusumik arsanileriffiusumik (Auroracenter) pilersitsinissamat kiisalu nunami maanna eqqissimatitaasumut killiliussatut immikkoortitaasumi illuaqqiortoqarsinnaalernissaanut. Suliassanik pingaarnersiulluni immikkoortitserineq taanna ingerlatsineramik arlaqartunik kinguneqassaaq, immikkoortukkaartunik allaaserineqartunik, illoqarfimmut qanittumi nunami eqqissimatitaasumut qanittumiittumi illoqarfimmullu qanittumiittumi ineriartortitsinermik aallussisoqarsinnaalersikkumallugu.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Suliassanik aallartitsineq kommuunimut pilersaarummi aalajangersakkanik allanngortitsisoqarnissaa siunnerfigalugu. Tamatumunnga tulliullugu pisariaqartitsineq kissaatigisallu qulaajartariaqarput. Kingornagullu immikkualuttortalersugaasumik nuna pineqartoq pillugu nalilersuisoqartariaqarluni, kiisalu sumiiffimmi nunamut eqqissimatitaasumut atasumi killeqarfiusumi pinngortitami naleqartitat nalilersorumallugit. Isikkiviup killingi sumiippat, nunamilu pineqartumi ineriartortitsinermik taaneqartumik ingerlatsineq pinniillisaataassava (imaluunniit

akornutaassanngila), nunap nammineq alianaassusianut nunarsuarmillu kingornussaannut atatillugu? Pinngortitaq immikkut naleqartitatut taaneqartoq sumiippa, qanoq tamaani pissutsit ippat, qanorlu allanngujatigisinnaappat? Paasissutissat tamakkua atorneqassapput nalilersuisinnaajumalluni sumi sanaartortoqarsinnaanersoq, sumi illoqarfiup alliaartornera ingerlasinnaanersoq, ineriartortitsinermilu kissaataasut nunamut eqqissisimatitaasumut qanittumi kiileqarfimiittut isumaliutigilluarneqarsinnaaqullugit.

Immikkoortoq siulleq (2022-imi ukkatarineqartussat): Kommunimut pilersaarummut ilassummik suliaqarneq illoqarfimmut qanittumi kiileqarfiusumi najugaqarfissanik sanaartorfiusinnaasumik toqqartuinissamut.

- Kommune nunamut pineqartumut atatillugu 2019-imi suliaqarsimavoq nalilersuinernik tunngaveqartunik qanoq ersitsigineri, sumiiffik aamma tamaani qaamaneq qanoq ittarnersoq. Suliaq siunertaqarpoq suliassat ingerlateqqinnissaannut ilalersuutunik suliaqarnermik sumiiffimmi killeqarfiusumik taaneqartumi illoqarfiup ineriartortinneqarsinnaaneranut atatillugu, suliniutissanillu aalajangersimasunik siunnersuuteqarnissamik siunnerfeqartunik, ilanngullugu isiginiaatigalugu sumiiffiup nunarsuarmit kingornussaata qanoq misigineqarnissaa.

Immikkoortut aappat: Nunaannarmi killeqarfiusumi takornariartitsinikkut suliniutunik sanaartornissaq.

- Ineriartortitsineq aallartinneqassaaq takornarianut illuaqqanik/ illuaqqiorfissamik pilersitsinissamut. Taamaattumik suliaqartoqartariaqarpoq misissuineramik kissaatit pisariaqartitsinerlu pillugit, nunami killeqarfiusumi takornariartitsinikkut ineriartortitsinissaq eqqarsaatigalugu.

Oqartussani suliarinnituusut: Avannaata Kommunia

6. Ingerlaqqittumik nalilersuineq, eqqortumik qamuterallannik sumiiffimmi nunarsuarmit kingornussaarfiusumi aamma nunami nerorsaqqutaasumi angalasinnaaneq

Qamuteralaat atorlugit angalaarneq nuannarineqaleraluttuinnarmat annertusiartuinnartumik qamuterallannik nunarsuarmit kingornussaarfiusukkut aamma nunami nerorsaqqutaasumi angalasoqartalerpoq. Qamutit motoorillit atorlugit nunarsuarmit kingornussaarfiusumi aammalu nunami nerorsaqqutaasumi angalaneq inerteqqutaavoq, eqqaassanngikkaanni immikkut aqutissatut Avannaata Kommunianit kommunimi malittarisassat naapertorlugit toqqakkat, nunami ammaannartumi ingerlaarfiusinnaasutut. Pisariaqartitsisoqarpoq illoqarfimmi inuussutissarsiortut aamma innuttaasut ersarissumik paasinninnissaat qamutit motoorillit atorlugit angalasinnaanermut malittarisassanik, kiisalu immikkut aqutissatut toqqagaasut pillugit malittarisassanik.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Paasisitsiniaanermik illoqarfimmi innuttaasunut aallartitsisoqarnissaa, najukkami namminerimi tusaatit aqutigalugit, aammalu malittarisassat pillugit allagarsiussatigut, qamuterallannik nunarsuarmit kingornussaarfiusumi nunamilu nerorsaqqutaasumi atuisinnaanermut malittarisassat pillugit.

Oqartussaasunit suliarinnittut: Avannaata Kommunia

7. Avataaneersumik nalilersuisitsineq sumiiffiup nunarsuarmit kingornussaarfiusup Ilulissanut qanoq naleqarnera pillugu

Soqutiginaasaaq Ilulissat illoqarfiannut atatillugu kisitsisinik nalilersuinikkut paasissallugu nunarsuarmit kingornussaannik illoqarfiup avataatungaaniittoqarnera qanoq naleqarnersoq. Takornariat takkuttarpat nunarsuarmit kingornussaannik sumiiffimmi peqarmat? Aningaasat suliffissallu qanoq annertutigisut nunarsuarmit kingornussaata aqutigalugu ukiut tamaasa kaaviiartinneqartarpat? Aningaasarsiornermut atatillugu misissuineq 2013-imi Washington and Lee University suliarineqartoq takutitsivoq nunarsuarmit kingornussaannik aqqissuussineq ukiumut 63,5 mio. kr.-inik naleqartartoq. Soqutiginaasaaq kisitsit ullutsinnut iluarsiiussissallugit.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Aallartitsinissaq suliniutip allaaserineqarneranik nalilersuinissanut kissaatigineqartunut atatillugu, qinnuteqassallunilu aningaasaateqarfinnut /aningaasaliissutissanik nalilersuineramik immikkut ilisimasalinnit avataaneersunit suliarineqartumik suliarititsisinnaajumalluni.

Oqartussaasuni suliarinnittut: Dansk It Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat, 'Slots- og Kulturstyrelsen', Nunalerineranut, Imminut Pilersornermut, Nukissitunut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik kiisalu Avannaata Kommunia

8. Inuussutissarsiutigalugu aalisartut takornariartartullu amerliartorneranni akerleriittoqalersinnaanera

Ilulissat Kangia pisuussutinik uumassusilinnik pilissuuvoq, ilutigisaanillu pinngortitaq alianaalluinnartuulluni. Naleqartitat tamakkua annertuumik imaatigut iluaqutigineqarput, nunamiit pisut annikinnerullutik, tamatumalu pisariaqartillugu angallatit angalaartariaqarnerat sumiiffimmi eqqissisimatitaasumi. Naatsorsuutigineqarsinnaavoq sumiiffik tamanna siunissami suli inuussutissarsiutigalugu aalisartunik amerlanerusunik nutsuisuulissasoq, takornariallu amerliartornerisa kingunerisaanik suli annertunerusumik imaatigut takornarianik angallassineq sumiiffimmi eqqissisimatitaasumi pisariaqassalluni. Inuussutissarsiutit taakkua arlariit kommunimi aningaasarsiornermut tamarmik pingaaruteqarput. Taamaattumillu aarlerinaateqarluni siunissami annertooujussuarmik Kangiata anillagiaani angalasoqalersinnaanera. Tamanna saqitsaannermik assersuutigalugu piniartut takornarianillu angallassisut akornanni pilersitsisinnaavoq. Ajornartorsiutaalereerpoq takornariartitsissutit aalisartut ningittagaannut qanillivallaartarneri. Ilutigisaanillu angallatit amerlasoorsuit, imaluunniit umiarsuit angisuut sumiiffimmi eqqissisimatitaasumi takornariat iluliarsuarnik akimasuunik misigisaqarniarnerannik aserorterisinnaapput. Aamma pissutsit ajornartorsiutinik kinguneqassapput umiarsuit takornariartaassuit sumiiffiup eqqissisimatitaasup eqqannguani kisarsimasalissappata.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Maleruagassiornissaq takornarianik imaatigut angallassisarnermut aalisariutit eqqaanni, inuussutissarsiutigalugu aalisartut aammalu takornarianik angallatit angallassisartut naalagaat suleqatigalugit.

Oqartussaasuni suliarinnittut: Avannaata Kommunia

Ilanngussat

Ilanngussaq A – Aqutsisoqatigiit suliassaannut allassimaffik aamma pisortat akisussaaffii

Nunarsuarmit kingornussaannik Ilulissat Kangianni ingerlatsinermi/aqutsinermi qitiusutut oqartussat tassaapput danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik aamma Avannaata Kommunia. Ingerlatsineq ingerlanneqarpoq pisortaqarfiit ilaatigut makkua qanimut suleqatigalugit.

- Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat Danmark-imiittoq naalagaaffeqatigiit sinnerlugit pingaarnertut akisussaasuvoq Ilulissat Kangianut atatillugu UNESCO-mut attuumassutilinni attaveqarnenilu.
- Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik nunatsinni namminermi Ilulissat Kangiata pisortatigoortumik ingerlanneqarnerani akisussaavoq, tamatumanissaaq sumiiffimmut atatillugu ingerlatsinermut pilersaarummut.
- Avannaata Kommunia ulluinnarni sumiiffiup ingerlanneqarneranut akisussaasuvoq, tamatumanissaaq ingerlatsinermut pilersaarutip piviusunngortinneqartarneranut, kiisalu sumiiffimmi ingerlatsinerup nalunaarsuutitsigut nakkutigineranut. Ingerlatsineq tunngaveqarpoq Namminersorlutik Oqartussat Ilulissat Kangiata eqqissisimatinneqarnissaa pillugu nalunaarutaanik, kommunimut pilersaarutininik atuuttunik aamma ingerlatsinermut pilersaarummik atuuttumik.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Avannaata
Kommunia

Ilulissat Kangianut Aqutsisoqatigiit, - pisussaaffiit suliassallu

2008-miit pisortaqarfiit pingasut aqqissuussimavaat Nunarsuarmit Kingornussaqaqarfiata Ilulissat Kangiata aqunneqarnera, ingerlatsinerup pilersarusiorneqartarnera ataqatigiissaarneqarneralu. Aqutsisut qularnaartussaavaat anguniakkat immikkoortunik pingasunik imaqartut qanimut suleqatigiinnikkut ingerlanneqarnissaat: *illersuineq, ineriartortitsinissamut periarfissat kiisalu annertusianik paasissutissiisarneq.*

Aqutsisuni ilaapput:

- Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik (Aqutsisuni siulittaasuutitsisoq)
- Ilulissat Kangianut Site Manager, Avannaata Kommunia.
- Avannaata Kommunianit sinniisoq.
- Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiannit sinniisoq.
- Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit sinniisoq (malinnaatitaq)
- Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik (ad hoc-imik ilaasortaq)
- Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianiillu sinniisoq (ad hoc-imik ilaasortaq)
- Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaanniit sinniisoq (ad hoc-imik ilaasortaq)

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup aqutsisoqatigiinni siulittaasoqartitsineq allattoqarfeqarnerlu isumagisarai. Aqutsisoqatigiinni qaammatit pingasukkaarlugit ataatsimiittoqartarput, tak. qupperneq 7-imi ukiumoortumik ingerlatsisarnerup allaaserineqarnera. Ataatsimiinnerit qarasaasiat atorlugit ingerlanneqarsinnaapput. Qaammatit pingasukkaarlugit aqutsisoqatigiinni ataatsimiittarnerit saniatigut ingerlaavartumik aqutsisuni ilaasortat akornanni oqarasuaatikkut aamma e-mail atorlugu attaveqatigiittoqartarpoq. Kiisalu immikkut ittumik aqutsisut ataatsimiinnissaat pisariaqartitsineq naapertorlugu aqqissuunneqarsinnaallutik.

Aqutsisoqatigiit suliassaat pingaarnertit tassaapput:

- Periarfissat, unammilligassat aamma suliassaqaarfimmi uani ajornartorsiutit suussusilersortassallugit.
- Ingerlatsinermit iliuusissanik aalajangersaasassallutik, periarfissanik aamma unammilligassanik suussusilersuisunik.
- Ingerlatsinermit iliuusissat pisariaqartut tullerriaartassallugit, ukiumut ingerlatsiviusumut aalajangersimasumik sammisumik (ullorsiutit ukiuat malinneqarpoq).
- Ingerlatsinermut pilersaarut naleqqussartassallugu malinnaatittassallugulu, ukiumoortumik pilersaarutaasut tunuliaqutaralugit.
- Oqaloqatigiissutigisassallugit immikkut isiginiagassat aamma kingunerisassaat ingerlatsinermit imaluunniit ineriartortitsinernut qinnuteqaatini nunarsuarminut kingornussaqaarfiusumi aamma nunami illersuutitut nerorsaqutaasumi.
- UNESCO-mut pisussaaffiit naammassisassallugit, matumani aamma ilisimatitsisarnerit nalunaarusiortarnerillu.
- Akuleruttassallugit ingerlatsinermit iliuusissat immikkut ittut peqataasunut illuatungeriinnut naleqquttut, (assersuutigalugu Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu, Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik, Ilulissat Kangiani tikeraat qitiusumik ornittagaanni)

Inaarutaasumik assersuutigalugu aalajangersakkanik sanioqqutsisinnaaneq eqqarsaatigalugu aamma akuersissutitut atatillugu tunngaveqartussaapput eqqissimatitsinermit nalunaarummi aamma kommunimut pilersaarummi aalajangersakkanik.

Pisortat akisussaaffii aamma suliassaat

Avannaata Kommunia

Avannaata Kommunia ulluinnarni akisussaavoq sumiiffimmik ingerlatsinermit /aqutsinermit. Tamanna pingaarnertut pisarpoq Site Manageren aamma Park Rangeren aqutugalugit. Avannaata Kommuniata ingerlatsivii ilaatigut Teknikkimut aamma Inuussutissarsiornermut sunniuteqarlutik tunniussaqaartassapput sumiiffiup ineriartortinneqarneranut.

**Avannaata
Kommunia**

Site Manager

Site Manageren tassaavoq ulloq naallugu atorfik aammalu imaqarluni nunarsuarmit kingornussaqaarfiup ulluinnarni ingerlanneqarnissanik aqunneqarnissanillu. Ilutigisaanik aamma Site Manager-ip suliassaraa aqutsisoqatigiit kommunip takorluugaanik pingaartitaanillu suliniutitut sumiiffimmut tunngatillugu akuleruttarnissaat. Suliassat ataqatigiissaarneqassapput ingerlanneqarlutillu Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik qanimut suleqatigalugu.

Site Manager-ip suliassai

Site Manager-ip suliassaanut ilaapput:

- Ulluinnarni ingerlatsineq aqutsinerlu isumagisarissallugit.
- Ingerlatsinermi suliniutini naleqquttunik suliniutunik aqutsisuuneq.
- Aningaasaqarneq aamma aningaasartuutissanut missingersuusiat kommunimi Ilulissat Kangianik ingerlatsinerlut atallugu.
- Ingerlatsinerlut pilersaarummut tunniussaqaqtassalluni (suliarineqarnerani peqataasarluni, suussusilersuinermi, tulleriarinermi, piviusunngortitsinermi, ukiumoortumik naleqqussaasarnerni).
- Park Ranger-ip suliaani nakkutillineq ilitersuisarnerlu.
- Fundraising (ingerlatsinikkut iliuusissanut aningaasartalerneqariinngitsunut aningaasaateqarfinit aningaasaliisussarsiortarneq).
- Innuttaasut Kangiani tikeraat ornittagaannut attaveqartuunissaannik nakkutillineq (innuttaasut najukkamiittut ilisimasaqarnerulersinnissat sumiiffimillu tulluusimaaruteqarnerannik annerulersitsiniarneq ingerlatsinerlut assigiinngitsunut atallugu, pinaveersaartitsineq aporaassutaasunillu aaqqiissutissarsarneq, sumiiffiup atornerarneranut atallugu)
- Ingerlaavartumik sumiiffimik atuisunik oqaloqateqartarneq /isumasiuisarneq (takornariartitsisartunik, aalisartunik/piniartunik, innuttaasunik il.il.
- Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaat pillugu paasissutissiisarneq paasissutissanillu ingerlatitseqqittarneq (allagarsiissutissanik suliaqartarneq, takornarianik angallassisartunut atuagaq, allagartarsuit - plakaatit, video-t, Tv-iikkut aallakaatitassat, quppersagaq, atuartitsissutissat, radiukkut ilanngussassat il.il.
- Tusagassiuutitsigut pitsaasumik eqqartorneqartarnerlut tunniussaqaqtarneq
- Paasissutissanik takussutissiorneq (paasissutissanik uppersaasutissanillu katersisarneq, kiisalu takussutissanik nalilersuisarneq iluarsiissuteqartarnerillu.
- Pisortatigoortumik Ilulissat Kangianut tikeraanik sullissisarneq (ilisarititsisarneq, ataatsimiittarneq saqqummiussisuusarneq.
- Akuersissutissanut immikkut aalajangersakkanik sanioqqutsisinnaanermut atallugu tusarniaanermut akissutissanik suliaqartarneq, nunarsuarmiut kingornussaqaqfiani suliassaqaqfiup iluani.
- Ilulissat Kangianut Aqutsisoqatigiinni ilaasortaaneq.
- Attaveqaataaneq Nunalerinerlut, Imminut Pilersornerlut, Nukissiuutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut sumiiffimmut nunarsuarmiut kingornussaanut atallugu.

Park Ranger

Park Rangerip qullersaraa nalunaartarlunilu Site Manager-imut suliassanullu makkua ilaallutik:

- Sumiiffimmi nakkutillineq.
- Sumiiffimmi ineriartornermi pissutsinik nakkutillineq.
- Sumiiffimmut pulaartunut /tikeraanut paasissutissiisarneq ilitersuisarnerlu.
- Ikaartarfimmi, inussunik aqutissanillu nalunaarsuutunik aserfallatsaaliineq.
- Sumiiffimmi eqqiluutsuutitsineq.
- Nalunaarsuusiornerlut pilersaarummik tunngavilimmik nalunaarsuisarneq.
- Site Manager ikiortassallugu /sullittassallugu allaffissornikkut /aqutsinikkut ukiuunerani aqutsinikkut suliassat ilaanni.
- Nakkutillineq, nalunaarsuortarneq qisuariartarnerlu inatsisinik unioqqutitsisoqartillugu.

Kommunimi sulisut allat

Site Manager-ip aamma Park Ranger-ip saniatigut kommunimi sulisut allat annerusumik minnerusumilluunniit nunarsuarmiut kingornussaqaqfiani sulisarput. Avannaata Kommuniani sulisut tunniussaqaqtarput periusissiaq naapertorlugu pilersaarusiani, kommunimut pilersaarummut ilassut

naapertorlugu, avatangiisinik isiginiaanermi, inuussutissarsionermut atatillugu suliani, minnerunngitsumillu takornariartitsinermit aammalu aalisarnermut/piniarnermut atasunik suliani. Tamatumalu saniatigut kommunimi ingerlatsinermik suliaqartut suliassani assigiinngitsuni tunniussaqaqartarput. Iliuutsit suliniutillu tamarmik ataqatigiissaarneqartarput Site Manager aqqutigalugu.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup nunatsinni akisussaaffigaa ingerlatsineq, aammalu suliassat makkua sularineqartarneri:

- Aqutsisoqatigiinni siulittaasutut inissisimaneq aamma allattoqarfiuneq.
- Ingerlatsinermut pilersaarummik suliaqartarneq naleqqussaasarnelut.
- Qularnaarisarlunilu suliassaqaqarfimmi inatsisiliornerit ullutsinnut naleqquttuullutillu malinnaatinneqarnissaannik.
- Suliami aqutsisuuneq ukiumoortumik ingerlatsinerup aqqissuunneqarnerani, tamatumani aamma aqutsisoqatigiit ataatsimiigaaqquneqartarnerannut, imaqarnilianik suliaqartarnermut, kiisalu ataatsimut isiginnittuulluni ingerlatsinikkut suliniutit ingerlaneranni.
- Sulianik ingerlatsisuuneq, tak. eqqissisimatitsinermut nalunaarummi ingerlatsinissat ineriartortitsinissallu nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu aalajangersaavigineqarneri.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat

Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat Naalagaaffeqatigiinneq sinnerlugu pingaarnertut akisussaasuvoq Ilulissat Kangiannut. Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiup qitiusumik suliassaanut ilaapput paasissutissanik UNESCO -meersunik utimullu UNESCO-mut ingerlatitsisarneq, ataqatigiissaarineq UNESCO-mut nalunaarutissanik annertunerusumik, Naalagaaffeqatigiit iluanni nunarsuarmit kingornussaannut tunngasutigut misilittakkanik paarlaasseqatigiittarneq, kiisalu aqutsisoqatigiinni ataatsimeeqataasarneq.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik nunatsinni akisussaasuvoq UNESCO-p nunatsinni nunarsuarmit kingornussaqaqarfiutaanut, taamaattumillu aqutsisoqatigiinni alaatsinaattutut ataatsimeeqataasarluni. Tamatumalu saniatigut Kalaallit Nunaanni nunarsuarmit kingornussaqaqarfiusuniit misilittakkanik nunarsuarmit kingornussaqaqarfiusuniit allaniit paarlaasseqatigiittarneq qularnaarneqartarpoq: 1) Aasivissuit-Nipisat Sisimiut Kangerlussuullu akornanniittut aamma 2) Nunatta Kujataani nunarsuarmit kingornussaqaq. Sumiiffiit taakkua marluk nunarsuarmit kingornussaannut nalunaarsuiffimmi ilanngunneqarnikuupput 'kulturikkut nunarsuarmit kingornussaqaqarfittut' - Ilulissallu Kangiat ilanngunneqarluni 'Pinngortitami nunarsuarmit kingornussaqaqarfittut'.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Nunanut Allanut, Inuussutissarsionermut Niuernermullu
Nunanut Allanut, Inuussutissarsionermut Niuernermullu
Naalakkersuisoqarfik nunatsinni suliassaqaqarfimmut takornariartitsinerup ineriartortinneqarneranut tunngasunik akisussaasuvoq. Ilulissat nunatsinni takornariartifigissallugu soqutigineqarnerpaajummat, aammalu Ilulissat

Kangiani Tikeraat Qitiusumik Ornittagaat ammarneqarnikummat, kiisalu Ilulissat timmisartunut atlantikukkoortaatinut mittarfeqalertussaammat Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernernullu Naalakkersuisoqarfik qitiusumik inissisimavoq Ilulissat Kangiani tikeraat qitiusumik ornittagaannut aalajangiisarnerni. Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernernullu Naalakkersuisoqarfik taamaattumik 'ad-hoc-imik ilaasortaavoq' aqutsisoqatigiinni, namminerlu aalajangersinnaallugu aqutsisoqatigiinni ataatsimeeqataassanerluni, ullormut oqaluuserisassat sulianut attuumassuteqarpata.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu Ilinniartitaanernut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik peqatigalugu - suleqatigalugulu – nunatsinni namminerlu inuiattut kulturikkut kingornussanut eriagisassanut akisussaasuvoq. Ilulissat Kangia sumiiffiillu tamatuma eqqaaniittut itsarnitsanik aamma kulturikkut eriagisaqarfimmut Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu qitiulluni inissisimavoq Kangiani tikeraat ornittagaannut qitiusumut atatillugu. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu taamaattumik aqutsisoqatigiinni 'ad-hoc-imik ilaasortaavoq' aqutsisoqatigiit ataatsimiinnerannilu peqataanissaminik nammineq aalajangersinnaalluni ullormut oqaluuserisassat sulianut attuumassuteqarpata.

Ilulissat Kangia – tikeraat qitiusumik ornittagaat

Ilulissat Kangiani Qitiusumik tikeraat ornittagaat ammarneqassaaq 2021-ip aasaani, siullersaassallunilu nunatsinni qitiusunik tikeraat ornittagaattut. Kangiani qitiusumik tikeraat ornittagaat tikeraanut amerlasuunut isaaviussaaq Ilulissat Kangianut, sumiiffimmullu ingerlasartunut paasisutissiisassalluni. Taamaattumik Ilulissat Kangiani Qitiusumik Tikeraat Ornittagaat qitiusumik inissisimasuuvoq Ilulissat Kangiata pisortatigut ingerlanneqarnerani. Ilulissat Kangiani Qitiusumik Tikeraat Ornittagaat taamaattumik aqutsisoqatigiinni aamma 'ad-hoc-imik ilaasortaavoq' aqutsisoqatigiit ataatsimiinnerannilu peqataanissaminik nammineq aalajangersinnaalluni ullormut oqaluuserisassat sulianut attuumassuteqarpata.

Ilulissat Kangiata ingerlanneqarnerani aningaasaliissutitsigut killiliussat

UNESCO aningaasatigut tapiissuteqartanngilaq Ilulissat Kangiata illersorneqarneranut aamma ingerlatsinermut. Taamaattumillu aningaasaliissutitut killiliussat ingerlatsinermut atatillugu tassaapput aningaasaliissutit Avannaata Kommunianiit, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut

Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmiit aamma danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfianniit, ilaatigullu aningaasaateqarfinniit aningaasaliissutaasartut.

Avannaata Kommuniata akilertarpai:

- Piffissaq tamaat Site Manager-itut atorfimmumut aningaasarsiat.
- Park Ranger-imut aningaasarsiat (*Naalackersuisut Park Ranger-ip akissarsiaanumut tapiissuteqartarput, naatsorsuutigineqartunik 215.000 kr.-it missaannik annertussuseqartussanik, aningaasanumut inatsimmi konto 20.05.20 Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit aqqutigalugit*).
- Illernit aqquutit aamma ikaartarfiup aserfallatsaalineranumut aningaasartuutit.
- Attaveqaqatigiinnermut, paasissutissiisarnermut, allagartalersuinermut, innuttaasunik ataatsimiititsisarnermut il.il. aningaasartuutit.
- Ingerlatsinermumut aningaasartuutit assigiinngitsut.
- Sulisut ataatsimiinnernumut atatillugu angalanerimut aningaasartuutit.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup isumagisarpai:

- Sumiiffiup nunarsuarmit kingornussaqaqarfiusup ingerlanneranumut atugassat (naatsorsuutigineqarpoq ukiumoortumik atorfiup ¼ -iata missaa, pisariaqartitsineq naapertorlugu iluarsiiuserneqarsinnaasoq.)
- Sulisut ataatsimiinnernumut atatillugu angalanerimut aningaasartuutaat.

Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiata 'Slots- og Kulturstyrelsen' akilertarpai:

- Nukiit ukiumumut sulinerimut sap. akunnerisa ataatsip marlullu missaannumut atorneqartartut ukiumumut.
- Sulisut ataatsimiinnernumut atatillugu angalanerimut aningaasartuutaat.

Ilanngussaq B – Eqqissimatitsinermut nalunaarut

Nunarsuarmit kingornussaqaariat pingaarnertut illersugaavoq aqunneqarlunilu nunatsinni namminermi eqqissimatitsinermut nalunaarutikkut ugguuna: *Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissimatinneqarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 15. juuni 2007-imeersoq* [aqqutigalugu \(link\)](#) Eqqissimatitsinermut nalunaarutip oqaasertai tamarmiusut uani ataaniipput:

Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissimatinneqarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 15. juuni 2007-imeersoq

Pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 29-imi, 18. december 2003-imeersumi §16, imm. 1, § 39, imm. 5 aamma 6, § 46, § 60, imm. 2 aamma imm. 4 naapertorlugit aalajangersarneqarpoq:

Siunertaq

§ 1. Ilulissat Kangerluata, Kangiata, nunaminertallu avatangiisaasut Ilulissat Kommuniani inissimasut nunatut eqqissimatitassanngortinneqarput nunap kusanassusersuata, nunami pinngortitaassutsikkut oqaluttuarisaanermi, kulturikkut oqaluttuarisaanermi allallu pinngortitatut naleqassusiisa illersorneqarnissaat siunertaralugit. Eqqissimatitsineq sumiiffiup pinngortitaassutsikkut nungullariartunnginnissaanut illersueqataassaaq.

Killiliineq

§ 2. Nuna eqqissimatitap nunap assingani ilanngunneqartumi 1-imi nalunaarneqarpoq. Nunap eqqissimatitap ilaa immikkoortunut pingasunut agguataarneqarpoq.

Imm. 2. Nunap ilaa immikkoortoq A tassaavoq nuna Sermermiut eqqaanniittoq. Tamanna nunap assingani ilanngussami 2-mi nalunaarneqarpoq. Nunap ilaa immikkoortoq B tassaavoq Ilulissat Kangerluata, Kangiata qinnguata ilaa. Tamanna nunap assingani ilanngussami 3-mi nalunaarneqarpoq.

Nunap ilaa immikkoortoq C tassaavoq Ilulissat Kangerluata, Kangiata paavata ilaa. Tamanna nunap assingani ilanngussami 3-mi nalunaarneqarpoq.

Tamanit tikkineqarsinnaanera atorneqarsinnaaneralu

§ 3. Kikkulluunniit nunamut eqqissimatitamut appakaassinnaapput nalunaarutip matuma kingunerisaanik killilersuutaasut malillugit.

§ 4. Nunap eqqissimatitap iluani tatsinik, kuunnik, kangerlunnik, sermip iigartartuinik nunamiluunniit eqqissimatitami mingutsitsineq arlaatigulluunniit eqqagassanik, aalisarnermi atortukunik, nalunaarsuutinik ilisimatusarnikkulluunniit atortunik qimatsinissaq inerteqqutaavoq. *Imm. 2.* Nunap naasoqassusianik akornusiinissaq nunalluunniit qaavanik allanngortitsinissat inerteqqutaapput. Nunap naasuunik tamanik naasulluunniit ilaannik katersinissaq inerteqqutaavoq, taamaattoq takuuk *imm. 3.*

Imm. 3. Naak imm. 2-mi inerteqquteqaraluartoq, aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu nerisassiornissami nunap naasuinik ikummatissanik katersinissaq ajornartitaanngila.

Tamanit tikinneqarsinnaanera atorineqarsinnaaneralu

§ 3. Kikkulluunniit nunamut eqqissisimatitamut appakaassinnaapput nalunaarutip matuma kingunerisaanik killilersuutaasut malillugit.

§ 4. Nunap eqqissisimatitap iluani tatsinik, kuunnik, kangerlunnik, sermip iigartartuinik nunamiluunniit eqqissisimatitami mingutsitsineq arlaatigulluunniit eqqagassanik, aalisarnermi atortukunik, nalunaarsuutinik ilisimatusarnikkulluunniit atortunik qimatsinissaq inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Nunap naasoqassusianik akornusiinissaq nunalluunniit qaavanik allanngortitsinissat inerteqqutaapput. Nunap naasuinik tamanik naasulluunniit ilaannik katersinissaq inerteqqutaavoq, taamaattoq takuuk imm. 3.

Imm. 3. Naak imm. 2-mi inerteqquteqaraluartoq, aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu nerisassiornissami nunap naasuinik ikummatissanik katersinissaq ajornartitaanngilaq.

Tupertorneq aamma silami ikumatitsineq

§ 5. Nunap eqqissisimatitap iluani uninnganermi tupertorneq ikumatitsinissarlu taamaallaat ullup unnuallu ataatsip ingerlanerani uninngaffigisamilu ataatsimi pisinnaavoq. Aammattaaq tupertorneq aamma silami ikumatitsineq matuma kingorna taamaallaat pisinnaavoq siullermik uninngaffigisatut atorineqartumit minnerpaamik 100 meterinik ungasissulimmi, taamaattoq takuuk imm. 2.

Imm. 2. Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisorta qarfiup tusarniaavigineqareernerata kingornatigut, tupertornissamut atatillugu nunaminertat aalajangersimasut Ilulissani kommunalbestyrelsimit toqqarneqarsinnaapput. Tupertorfiginiagaq erseqqissumik nalunaaqutserneqassaaq.

Illuliorneq, sanaartorneq angalanerlu

§ 6. Nunap eqqissisimatitap iluani illuliorneq imaluunniit aalaakkaasunik allanik sanaartorneq kiisalu aqquserniornerit aamma amitsunik aqquserniornerit inerteqqutaapput, taamaattoq takuuk imm. 2 aamma imm. 3.

Imm. 2. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut, Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisorta qarfik illuliornissamut allanillu aalaakkaasunik sananissamut akuersissuteqarsinnaavoq. Ilulissani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisorta qarfik, sananeqartussap annertussusaanik, suuneranik, sumiiffissaanik aammalu qanoq iluseqarnissaanik piumasaqaatinik akuersissutinut taamaattunut atorineqartussamik aalajangersaasinnaavoq.

Imm. 3. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut, aqquserniornissamut aamma amitsunik aqquserniornissamut Avatangiisinut Pinngortitamullu

Pisortaqarfik akuersissuteqarsinnaavoq. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik akuersissutinut taamaattunut piunasaqaatinik aalajangersaasinnaavoq.

Imm. 4. Nunap eqqissisimatitap iluani qamutininik motorilinnik angalaneq, matumani qamuterallannik (snescooter), qamutininik illiniliuutininik aamma qamutininik qiterutaasalinnik angalaneq inerteqqutaapput.

Imm. 5. Imm. 4-mi inerteqquteqarnermi pineqanngillat angallavigineqarsinnaatitaasut pillugit, Ilulissat

Kommuniani assartuutit motorininik ingerlatillit atornerqarneri pillugit immikkut ittumik nalunaarummi aalajangersakkat.

Imm. 6. Nunap eqqissisimatitap iluani sikkilerluni angalaneq inerteqqutaavoq.

Imm. 7. Aqquserngit amitsut ujaraaqqanik, qisunnik atortunilluunniit allanik naleqquttunik qallerneqarsinnaapput.

Imm. 8. Nunap ilaani immikkoortumi A-mi, takuuk ilanngussaq 2, taamaallaat piffissami 1. aprilimiit 31. oktoberimut pisummik aqqusinertigut amitsutigut ilisarnarsaasikkatigut angalaneq ajornartitaannilaq.

Timmisartumik angalanerit

§ 7. Nunap eqqissisimatitap iluani sumiiffimmi pineqartumi uumasooqassuseq eqqarsaatigalugu 1000 meterinik appasinnerusumik timmisartornissat inerteqqutaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi inerteqquteqarnermit pineqanngillat akuersissuteqarluni aalajangersimasunik timmisartuussisarnerit, annaassiniartarnerit ujaasisarnerillu kiisalu imm. 4-mi taanneqartunut mittarfinnut mikkiartarnerit.

Imm. 3. Nunap eqqissisimatitap iluani nunamut mittarnerit inerteqqutaapput, taamaattorli takuuk imm. 4.

Imm. 4. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniareernerata kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik sumiiffinni erseqqinnersumik taanneqartuni marlunni ukiumut ukiunulluunniit arlaqartunut mittarnissamut akuersissutinik tunniussisinnaavoq.

Imm. 5. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniareernerata kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik imm. 4-mi akuersissutinut piunasaqaatinik aalajangersaasinnaavoq.

Imaatigut angalaneq, kisarsimaneq, uninngatitsineq aamma nunamut ikaassinerit

§ 8. Eqqissisimatitap ilaani immikkoortumi B-mi imaatigut angalaneq inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Imm. 1-imi inerteqquteqarnermit ilaatinneqanngillat, inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu kiisalu annaassiniarnermut aamma ujaasinernut atatillugu imaatigut angalanerit.

Imm. 3. Eqqissisimatitap ilaani immikkoortumi C-mi angallatinik usitussutsikkut 1.000 Gross Registered Tonnes-inik anginerusunik imaatigut angalaneq tamarmi inerteqqutaavoq.

Imm. 4. Eqqissisimatitap iluani takornarianik imaatigut angallassineq aatsaat pinsinnaavoq, Kalaallit Nunaanni pinngortitamik ilisimannittunik aamma pinngortitamik illersuineq pillugu inatsisinik ilisimasaqartunik ilisimasortanik atuinikkut.

§ 9. Eqqissisimatitap iluani kisarsimanissaq aamma angallatinik uninngatitsinissaq inerteqqutaapput,

taamaattoq takuuk imm. 2.

Imm. 2. Imm. 1-imi inerteqquteqarnermit ilaatinneqanngillat aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu kisarsimanerit.

§ 10. Nunap eqqissisimatitap iluani nunamut ikaassineq inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Imm. 1-imi inerteqquteqarnermit ilaatinneqanngillat, inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu nunamut ikaassinert. Inerteqquteqarnerli eqqissisimatitap ilaani immikkoortumi A-mi nunamut ikaassinermi atuutinngilaq.

Aqutsineq, nakkutilliineq aamma immikkut akuersissuteqartarnej

§ 11. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik nunamik eqqissisimatitamik aqutsineq pillugu pilersaarusiamik suliaqassaaq.

§ 12. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsip nalunaarutip matuma eqqortinneqarnissaa nakkutigissavaa.

§ 13. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernerup kingornatigut, Avatangiisinut

Pinngortitamullu Pisortaqarfiup nalunaarummi matumani § 5, imm. 1, § 7, imm. 1 kiisalu § 8, imm. 4-mi aalajangersakkanit immikkut akuersissuteqarnej nalunaarutigissavaa, tamanna eqqissisimatitsinermi siunertamut akerliunngippat.

§ 14. § 4, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi, § 5, imm. 1-imi, § 6, imm. 1-imi, imm. 4-mi, imm. 6-imi, kiisalu imm. 8-mi, § 7, imm. 1-imi aamma imm. 3-mi, § 8, imm. 1-imi kiisalu imm. 3-4-mi, § 9, imm. 1-imi kiisalu § 10, imm. 1-imi, unioqqutitsinerit akiliisitsinermik pineqaatissiissutaasinnaapput.

Imm. 2. § 6, imm. 2-3-mi, kiisalu § 7, imm. 5-imi piumasaqaatinik aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit akiliisitsinermik pineqaatissiissutaasinnaapput.

Imm. 3. Unioqqutitsineq suliffeqarfimmit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunnit naalagaaffimmit pigineqartumit, Namminersorerullutik Oqartussanit, kommunimit imaluunniit kommunit ataatsimoorfiannit, kommunalbestyrelsit aamma nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni ilaasunit, aktiaateqarluni piginneqatigiiffimmit, piginneqatigiiffimmit, piginneqatigiinnikkut ingerlatseqatigiiffimmit imaluunniit tamatumunnga assingusoq unioqqutitsisuuppat, suliffeqarfik il.il.

pineqartoq akisussaasunngortinneqarsinnaavoq, pinerluttulerineq pillugu inatsimmi akisussaasutut.

Tamannattaq atuuppoq Namminersornerullutik Oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorfiat, kommunalbestyrelsit aamma nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit inatsisartut inatsisaanni pineqartumi unioqqutitsisuuppata.

§ 15. Nalunaarut 1. juuli 2007 atuutilerpoq.

Imm. 2. Peqatigitillugu Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissisimatitassanngortinnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 25. marts 2003-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat, ulloq juuni 2007

Arkalo Abelsen

/

Alfred E.R. Jakobsen

Ilanngussaq C –Killeqarfinnut atatillugu aalajangersakkat

Killeqarfik nunarsuarmit kingornussaak kaajallallugu illersuutaasussaavoq immikkoortumut nunarsuarmit kingornussaqaarfisaaannut, taamalu 'nerorsaqqutaalluni' ilassusiinikkut illersuutaasussaak. Killeqarfiit Ilulissat Kangiani immikkoortuni marlunniippoq:

- **Nunami killeqarfik:** Sumiiffik 2 km-nik annertussusilik nunarsuarmit kingornussaqaarfisaaat tamaat kaajallallugu, Ilulissat illoqarfiat eqqaassanngikkaanni, kiisalu aamma sumiiffiit kujataatungaaniittut illoqarfiullu kangianiittut.
- **Illoqarfimmu qanittumi killeqarfik:** Sumiiffik tamanna Ilulissat illoqarfianniit kujataani aamma kangiani inissisimavoq, nuna killeqarfiusup naaffigisaani.

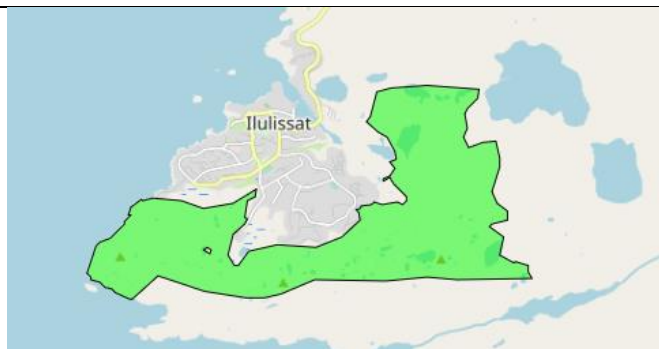
killeqarfiit taakka marluk Avannaata Kommuniata kommunimut pilersaarutaani 2018-2030 aalajangersarneqarpoq. Kommunimi nuna killeqarfiusoq pillugu aalajangersakkat tamakkiisut massumap ataaniilanngunneqarput:

 <p>0003-004 - UNESCO-p nunarsuarmit kingornussarsiarititaanut nunamiittumi killeqarfigitinneqartoq (link)</p>	
Sumiiffik – illoqarfik/nunaqarfik	Nunaannaq
Siunertaq	Immikkoortut sanaartorfigeqqusaanngitsut
Atorneqarnissaa immikkut	Nuna allanngutsaalineqarpoq
Atorneqarnissaa	Ilulissat Kangerluata eqqaataa nunami killeqarfiup atorneqarnissaa aalajangersarneqassaaq. Sisorartartunut illiniliuut akuerineqarluni atorneqarsinnaavoq. Makkua killilersugaanngitsumik ingerlanneqarsinnaapput: piniarneq aalisarnerlu, kiisalu umiatsiamik angalaarneq tupersimaarnerlu.
Pissutsit atuuttut	Pineqartoq eqqissimatitsinermut killeqarfiusup 2- kilomiiteriusup iluaniippoq, uani nuna, siku imaluunniit imaq pineqarpata assigiippoq. Killeqarfik pineqartoq nunami eqqissimatitamiittup eqqaani isigisinnaasatut naatsorsorneqarnera missingersuusiorlugu nalilerneqarpoq. Nuna pineqartoq katillugu 64.460-nik hektarinik isorartussuseqarpoq.
Sanaartorfik	Nunaminertaq illuliorfiussanngilaq atortunillu sanaartorfiusimassanani. Taamaattoq piniartut illuaraannik illuaqqanillu ajornartorsiuclermermi oqquiffiqarsinnaasunik amerlanngitsunik pilersitsisoqarsinnaavoq, illuaqqat amerlassusaasa nunap tamatuma sumut atorneqarnissaanik allannguinngippat.
Inissaq sinneruttoq	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq
Angallanneq pilersuinerlu	Angallannermut pilersuinernullu atortulersuutininik sanasoqarsinnaanngilaq. Taamaallaat angallassissutinik motorilinnik angalaartoqarsinnaavoq, matumani snescooterit, ingerlaffissatut aaliangersarneqareersimasuni. Nunaminertani pisuttuurtunut sumiiffinni aqquersuisoqarsinnaavoq.
Eqqissimatitat allanngutsaaliukkallu	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq
Immikkut aalajangersaaffiusut	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq
Immikkut aalajangersakkat	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq

Avannaata
Kommunia

**1200-D09 UNESCO-p nunarsuarmi
kingornussassiarititaanut
illoqarfimmut qanittumi nuna
allangortitassaangitsoq ([link](#))**

Sumiiffik	Ilulissat
Siunertaq	Sanaartorfigeqqusaangitsut sunngiffimmilu sammisassaqartitsiviit
Atorneqarnissaa immikkut ittumik	Sumiiffik atugassaangitsoq
Atorneqarnissaa	Sumiiffiup atorneqanginnissaa siunnerfiuvoq Ilulissat Kangianut killeqarfiusumi
Pissutsit atuuttut	Sumiiffik annertussuseqarpoq 430 ha -p missaanik
Sanaartorfik	Sumiiffik sanaartorfigeqqusaangilaq
Inissaq sinneruttoq	Immikkut aalajangersagaqangilaq
Angallaneq pilersuinerlu	Sumiiffik sullinneqarpoq aqqusineqarnikkut Sermermiut Aqqutaaniit
Eqqissimatitat allangutsaaliukkallu	Itsarnitsat nalunaarsorneqarsimasut minnerpaamik 20 meterinik ungaqqullugit illuliorqaranilu sanaartortoqassangilaq, takuuk Eqqissimatitsinermut inatsimmi § 5. Kalaallit Nunaata Katersugaasivissua immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaavoq
Immikkut aalajangersaaffigisat	Nunaminertaq imeqarfimmut killigitaqarpoq. Killigitaq illoqarfiup tunummut killinganiit 30 meterinik ungalluilluni ingerlavoq. Killigitaq iluani illuliorneq, sanaartorneq, qimmiliveqarnerluunniit inertequtaapput. Nunaminertaq tele-p atortuinut tunngatillugu, akornusersuuteqartoqanginnissaanut killigitaq iluaniippoq. Akornusersuuteqartoqanginnissaanut killigitaq aalajangersimasuungilaq, apeqqaatillugu tele-p atortui sumi inissinneqarsimanersut. Nunaminertap ilaa tamanna sanaartorfigeqassangilaq, allatulluunniit akornusersuuteqartoqanginnissaanut killigitanut aalajangersakkanut akorliusermik, atorneqassanani. Nunaminertami pineqartumi parabolantennit marluusut tamarmik immikkut eqqaasigut isikkivik asseqqusaangitsoq sanimut 100 meterinik annertussuseqassasoq aalajangersarneqarpoq. Mittarfiit eqqaat piunasaqaatitalinnik killeqarfeqarput, akornusersorneqanginnissamut tunngasunik, ilaatigut narsaamanermut narluusunut aamma tumaajusannut, ilaatigullu mittarfiup sammiviata nangissutaatut mikkiartortarnermut qangattarsartarnermullu tunngatillugit. Nunaminertaq mittarfimmut akornusersuuteqarfiunngitsummit appasinnerusumiippoq, narsaamanermullu narluusumut ilaalluni, illut sanaartukkallu allat portunerpaaffissaq (kote) 73,0 meteri aqqusernillu kote 68,0 qaangerlugu pilersitsivigeqqusaangitsumi.
Immikkut aalajangersakkat	Piffimmi pineqartumi sanaartortoqassangilaq imaluunniit illuliorqassangilaq. Nunaminertami motorinik ingerlatilinnik angalaarneq inertequtaavoq, taamaallaat sisorarluni illiniliuutininik, aqqutit aalajangersimasut atorlugit ingerlaarfissaqartitaasumik.

Ilanngussaq D – UNESCO-mi malittarisassat illersuinermit ingerlatsinermullu atatillugu

Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention ([link](#))

Versioni: 31. juuli 2021

Pappialaatit taaguuneqartut 'Nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu nunarsuarmit isumaqatigiissutaata atortinneqarneranut atatillugu malittarisassat' (quppernerit 180+) imaqartut UNESCO-p malittarisassaliaanik qanoq nunarsuarmit kingornussaannik aaqqissuussineq piviusunngortinneqassanersoq, tamatumani aamma illersuineq pillugu nalunaarsuisoqartarnissaa, nalunaarusiortarneq, tapersersuisarneq il.il. Pappialaatit pineqartut ingerlaavartumik malinnaatillugit nutarterneqartarput, nunarsuarmit kingornussaannut ataatsimiititaliap aalajangiisarnerinik malinnaatitsisarnertut.

UNESCO-mi malittarisassat nunarsuarmit kingornussaasa tatiginassusaannik, innarligassaanginneranik illersorneqarneri aamma ingerlatsineq pillugit allaaserineqarput allakkiami artikel 79-119-imi (versioni: 31. juuli 2021), uani ataani ilanngunneqarpoq:

Authenticity and/or integrity

Authenticity

79. Properties nominated under criteria (i) to (vi) must meet the conditions of authenticity. Annex 4, which includes the Nara Document on Authenticity, provides a practical basis for examining the authenticity of such properties and is summarized below.
80. The ability to understand the value attributed to the heritage depends on the degree to which information sources about this value may be understood as credible or truthful. Knowledge and understanding of these sources of information, in relation to original and subsequent characteristics of the cultural heritage, and their meaning as accumulated over time, are the requisite bases for assessing all aspects of authenticity.
81. Judgments about value attributed to cultural heritage, as well as the credibility of related information sources, may differ from culture to culture, and even within the same culture. The respect due to all cultures requires that cultural heritage must be considered and judged primarily within the cultural contexts to which it belongs.
82. Depending on the type of cultural heritage, and its cultural context, properties may be understood to meet the conditions of authenticity if their cultural values (as recognized in the nomination criteria proposed) are truthfully and credibly expressed through a variety of attributes including:
 - form and design;
 - materials and substance;
 - use and function;
 - traditions, techniques and management systems;
 - location and setting;
 - language, and other forms of intangible heritage;
 - spirit and feeling; and
 - other internal and external factors.

83. Attributes such as spirit and feeling do not lend themselves easily to practical applications of the conditions of authenticity, but nevertheless are important indicators of character and sense of place, for example, in communities maintaining tradition and cultural continuity.
84. The use of all these sources permits elaboration of the specific artistic, historic, social, and scientific dimensions of the cultural heritage being examined. "Information sources" are defined as all physical, written, oral, and figurative sources, which make it possible to know the nature, specificities, meaning, and history of the cultural heritage.
85. When the conditions of authenticity are considered in preparing a nomination for a property, the State Party should first identify all of the applicable significant attributes of authenticity. The statement of authenticity should assess the degree to which authenticity is present in, or expressed by, each of these significant attributes.
86. In relation to authenticity, the reconstruction of archaeological remains or historic buildings or districts is justifiable only in exceptional circumstances. Reconstruction is acceptable only on the basis of complete and detailed documentation and to no extent on conjecture.

Integrity

87. All properties nominated for inscription on the World Heritage List shall satisfy the conditions of integrity.
88. Integrity is a measure of the wholeness and intactness of the natural and/or cultural heritage and its attributes. Examining the conditions of integrity, therefore requires assessing the extent to which the property:
 - a) includes all elements necessary to express its Outstanding Universal Value;
 - b) is of adequate size to ensure the complete representation of the features and processes which convey the property's significance;
 - c) suffers from adverse effects of development and/or neglect.This should be presented in a statement of integrity.
89. For properties nominated under criteria (i) to (vi), the physical fabric of the property and/or its significant features should be in good condition, and the impact of deterioration processes controlled. A significant proportion of the elements necessary to convey the totality of the value conveyed by the property should be included. Relationships and dynamic functions present in cultural landscapes, historic towns or other living properties essential to their distinctive character should also be maintained.
90. For all properties nominated under criteria (vii) - (x), bio-physical processes and landform features should be relatively intact. However, it is recognized that no area is totally pristine and that all natural areas are in a dynamic state, and to some extent involve contact with people. Biological diversity and cultural diversity can be closely linked and interdependent and human activities, including those of traditional societies, local communities and indigenous peoples, often occur in natural areas. These activities may be consistent with the Outstanding Universal Value of the area where they are ecologically sustainable.
91. In addition, for properties nominated under criteria (vii) to (x), a corresponding condition of integrity has been defined for each criterion.
92. Properties proposed under criterion (vii) should be of Outstanding Universal Value and include areas that are essential for maintaining the beauty of the property. For example, a property whose scenic value depends on a waterfall, would meet the conditions of integrity if it includes adjacent catchment and downstream areas that are integrally linked to the maintenance of the aesthetic qualities of the property.

93. Properties proposed under criterion (viii) should contain all or most of the key interrelated and interdependent elements in their natural relationships. For example, an “ice age” area would meet the conditions of integrity if it includes the snow field, the glacier itself and samples of cutting patterns, deposition and colonization (e.g. striations, moraines, pioneer stages of plant succession, etc.); in the case of volcanoes, the magmatic series should be complete and all or most of the varieties of effusive rocks and types of eruptions be represented.
94. Properties proposed under criterion (ix) should have sufficient size and contain the necessary elements to demonstrate the key aspects of processes that are essential for the long term conservation of the ecosystems and the biological diversity they contain. For example, an area of tropical rain forest would meet the conditions of integrity if it includes a certain amount of variation in elevation above sea level, changes in topography and soil types, patch systems and naturally regenerating patches; similarly a coral reef should include, for example, seagrass, mangrove or other adjacent ecosystems that regulate nutrient and sediment inputs into the reef.
95. Properties proposed under criterion (x) should be the most important properties for the conservation of biological diversity. Only those properties which are the most biologically diverse and/or representative are likely to meet this criterion. The properties should contain habitats for maintaining the most diverse fauna and flora characteristic of the bio-geographic province and ecosystems under consideration. For example, a tropical savannah would meet the conditions of integrity if it includes a complete assemblage of co-evolved herbivores and plants; an island ecosystem should include habitats for maintaining endemic biota; a property containing wide ranging species should be large enough to include the most critical habitats essential to ensure the survival of viable populations of those species; for an area containing migratory species, seasonal breeding and nesting sites, and migratory routes, wherever they are located, should be adequately protected.

Protection and management

96. Protection and management of World Heritage properties should ensure that their Outstanding Universal Value, including the conditions of integrity and/or authenticity at the time of inscription, are sustained or enhanced over time. A regular review of the general state of conservation of properties, and thus also their Outstanding Universal Value, shall be done within a framework of monitoring processes for World Heritage properties, as specified within the *Operational Guidelines*⁴.
97. All properties inscribed on the World Heritage List must have adequate long-term legislative, regulatory, institutional and/or traditional protection and management to ensure their safeguarding. This protection should include adequately delineated boundaries. Similarly States Parties should demonstrate adequate protection at the national, regional, municipal, and/or traditional level for the nominated property. They should append appropriate texts to the nomination with a clear explanation of the way this protection operates to protect the property.

Legislative, regulatory and contractual protection measures

98. Legislative and regulatory measures at national and local levels should assure the protection of the property from social, economic and other pressures or changes that might negatively impact the Outstanding Universal Value, including the integrity and/or authenticity of the property. States Parties should also assure the full and effective implementation of such measures.

⁴ The processes of monitoring specified in the *Operational Guidelines* are Reactive Monitoring (see paragraphs 169-176) and Periodic Reporting (see paragraphs 199-210).

Boundaries for effective protection

99. The delineation of boundaries is an essential requirement in the establishment of effective protection of nominated properties. Boundaries should be drawn to incorporate all the attributes that convey the Outstanding Universal Value and to ensure the integrity and/or authenticity of the property.
100. For properties nominated under criteria (i) - (vi), boundaries should be drawn to include all those areas and attributes which are a direct tangible expression of the Outstanding Universal Value of the property, as well as those areas which, in the light of future research possibilities, offer potential to contribute to and enhance such understanding.
101. For properties nominated under criteria (vii) - (x), boundaries should reflect the spatial requirements of habitats, species, processes or phenomena that provide the basis for their inscription on the World Heritage List. The boundaries should include sufficient areas immediately adjacent to the area of Outstanding Universal Value in order to protect the property's heritage values from direct effects of human encroachments and impacts of resource use outside of the nominated area.
102. The boundaries of the nominated property may coincide with one or more existing or proposed protected areas, such as national parks or nature reserves, biosphere reserves or protected cultural or historic districts or other areas and territories. While such established areas for protection may contain several management zones, only some of those zones may satisfy requirements for inscription.

Buffer zones

103. Wherever necessary for the proper protection of the property, an adequate buffer zone should be provided.
104. For the purposes of effective protection of the nominated property, a buffer zone is an area surrounding the nominated property which has complementary legal and/or customary restrictions placed on its use and development in order to give an added layer of protection to the property. This should include the immediate setting of the nominated property, important views and other areas or attributes that are functionally important as a support to the property and its protection. The area constituting the buffer zone should be determined in each case through appropriate mechanisms. Details on the size, characteristics and authorized uses of a buffer zone, as well as a map indicating the precise boundaries of the property and its buffer zone, should be provided in the nomination.
105. A clear explanation of how the buffer zone protects the property should also be provided.
106. Where no buffer zone is proposed, the nomination should include a statement as to why a buffer zone is not required.
107. Although buffer zones are not part of the nominated property, any modifications to or creation of buffer zones subsequent to inscription of a property on the World Heritage List should be approved by the World Heritage Committee using the procedure for a minor boundary modification (see paragraph 164 and Annex 11). The creation of buffer zones subsequent to inscription is normally considered to be a minor boundary modification⁵.

Management systems

108. Each nominated property should have an appropriate management plan or other documented management system which must specify how the Outstanding Universal Value of a property should be preserved, preferably through participatory means.

⁵ With regards to transnational/transboundary properties, any modification will need the agreement of all States Parties concerned.

- 109.** The purpose of a management system is to ensure the effective protection of the nominated property for present and future generations.
- 110.** An effective management system depends on the type, characteristics and needs of the nominated property and its cultural and natural context. Management systems may vary according to different cultural perspectives, the resources available and other factors. They may incorporate traditional practices, existing urban or regional planning instruments, and other planning control mechanisms, both formal and informal. Impact assessments for proposed interventions are essential for all World Heritage properties.
- 111.** In recognizing the diversity mentioned above, common elements of an effective management system could include:
- a) a thorough shared understanding of the property, its universal, national and local values and its socio-ecological context by all stakeholders, including local communities and indigenous peoples;
 - b) a respect for diversity, equity, gender equality and human rights and the use of inclusive and participatory planning and stakeholder consultation processes;
 - a) a cycle of planning, implementation, monitoring, evaluation and feedback;
 - b) an assessment of the vulnerabilities of the property to social, economic, environmental and other pressures and changes, including disasters and climate change, as well as the monitoring of the impacts of trends and proposed interventions;
 - c) the development of mechanisms for the involvement and coordination of the various activities between different partners and stakeholders;
 - d) the allocation of necessary resources;
 - e) capacity building;
 - f) an accountable, transparent description of how the management system functions.
- 112.** Effective management involves a cycle of short, medium and long-term actions to protect, conserve and present the nominated property. An integrated approach to planning and management is essential to guide the evolution of properties over time and to ensure maintenance of all aspects of their Outstanding Universal Value. This approach goes beyond the property to include any buffer zone(s), as well as the broader setting. The broader setting may relate to the property's topography, natural and built environment, and other elements such as infrastructure, land use patterns, spatial organization, and visual relationships. It may also include related social and cultural practices, economic processes and other intangible dimensions of heritage such as perceptions and associations. Management of the broader setting is related to its role in supporting the Outstanding Universal Value. Its effective management may also contribute to sustainable development, through harnessing the reciprocal benefits for heritage and society.
- 113.** Moreover, in the context of the implementation of the *Convention*, the World Heritage Committee has established a process of Reactive Monitoring (see Chapter IV) and a process of Periodic Reporting (see Chapter V).
- 114.** In the case of serial properties, a management system or mechanisms for ensuring the coordinated management of the separate components are essential and should be documented in the nomination (see paragraphs 137 -139).
- 115.** [Deleted]

116. Where the intrinsic qualities of a nominated site are threatened by human action and yet meet the criteria and the conditions of authenticity or integrity set out in paragraphs 78-95, an action plan outlining the corrective measures required should be submitted with the nomination file. Should the corrective measures submitted by the nominating State Party not be taken within the time proposed by the State Party, the property will be considered by the Committee for delisting in accordance with the procedure adopted by the Committee (see Chapter IV.C).
117. States Parties are responsible for implementing effective management activities for a World Heritage property. States Parties should do so in close collaboration with property managers, the agency with management authority and other partners, local communities and indigenous peoples, rights-holders and stakeholders in property management, by developing, when appropriate, equitable governance arrangements, collaborative management systems and redress mechanisms.
118. The Committee recommends that States Parties include disaster, climate change and other risk preparedness as an element in their World Heritage site management plans and training strategies.
- 118bis. Notwithstanding Paragraphs 179 and 180 of the *Operational Guidelines*, States Parties shall ensure that Environmental Impact Assessments, Heritage Impact Assessments, and/or Strategic Environmental Assessments be carried out as a pre-requisite for development projects and activities that are planned for implementation within or around a World Heritage property. These assessments should serve to identify development alternatives, as well as both potential positive and negative impacts on the Outstanding Universal Value of the property and to recommend mitigation measures against degradation or other negative impacts on the cultural or natural heritage within the property or its wider setting. This will ensure the long-term safeguarding of the Outstanding Universal Value, and the strengthening of heritage resilience to disasters and climate change.

Sustainable use

119. World Heritage properties may sustain biological and cultural diversity and provide ecosystem services and other benefits, which may contribute to environmental and cultural sustainability. Properties may support a variety of ongoing and proposed uses that are ecologically and culturally sustainable and which may enhance the quality of life and well-being of communities concerned. The State Party and its partners must ensure their use is equitable and fully respects the Outstanding Universal Value of the property. For some properties, human use would not be appropriate. Legislation, policies and strategies affecting World Heritage properties should ensure the protection of the Outstanding Universal Value, support the wider conservation of natural and cultural heritage, and promote and encourage the effective, inclusive and equitable participation of the communities, indigenous peoples and other stakeholders concerned with the property as necessary conditions to its sustainable protection, conservation, management and presentation.

Ilanngussaq E – Kommunimit motorinik ingerlatillit nunaannarmi atorneqarnerinut ileqqoreqqusaq

Avannaata Kommuniani ukiuunerani Ilulissat eqqaanni assartuutit motorinik ingerlatillit nunaannarmi atorneqarneri pillugit ileqqoreqqusaq.

Assartuutit motorinik ingerlatillit atorneqarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 10. oktober 2013-imeersumi § 6, aamma § 7 imm. 1, § 9, imm. 1 aamma § 12 naapertorlugit aalajangersarneqarpoq.

Kapitali 1

Atuuffissai il.il.

§ 1. Avannaata Kommuniani Ilulissat eqqaanni assartuutit motorinik ingerlatillit nunaannarmi atorneqarneri pillugit ileqqoreqqusaq una atorlugu aqutissat aamma ingerlaarfissat killeqarfiisa toqqarneqarnerinut malittarisassat aalajangersarneqarput.

Imm. 2. Ilulissat eqqaanniipput Ilulissat nunaqarfiilu Ilimanaq aamma Oqaatsut. Nunaannarmi killeqarfiit ilanngussaq 1-imiipput.

Imm. 3. Ileqqoreqqusami matumani nunaannarmi nunaminertat pineqartut tassaapput kommunimut pilersaarummi illoqarfiup nunaqarfiillu avataaniittut.

Imm. 4. Imartat, kangerluit, kuuttut tatsillu sikusarnerisa nalaani nunaannarmut ilaatinneqarput.

Imm. 5. Ileqqoreqqusaq Sermersuarmut iigartartunullu Sermersuarneersunut atuutinngilaq.

§ 2. Motorinik ingerlatillit ileqqoreqqusami pineqartut tassaapput angallatit motorillit suulluunniit sikukkut, aputikkut, qaqqakkut nunaannakkullu ingerlasinnaasut, matumani ATV-t, illiniliuutit qamuteralaallu ilanngullugit.

§ 3. Atuisussaatitaanermik nalunaaruteqartariaqartumik aqqusinerni, unittarfinni narsaatinilu il. il. angallanneq, pilersaarusiornermut inatsit naapertorlugu, ileqqoreqqusami matumani atuutinngillat.

Imm. 2. Nakkutilliinermut oqartussaasut avatangiisinik pinngortitamillu nakkutilliinerannut, annaassiniarnerannut, politiit misissuinerannut, illersornissaqarfiup suliaqarnerannut assigisaannullu tunngasut ileqqoreqqusami matumani atuutinngillat.

Imm. 3. Sumiiffinni, angallatit motorinik ingerlatillit atorlugit angallannermut inatsisit allat aqutugalugit maleruagassiuiffiusuni, maleruagassiat sukkulluunniit killilersuiffiunerusut atuutissapput.

Kapitali 2

Nunaannarmi motorinik ingerlatilinnik atuineq

§ 4. Nunaannarmi angallatinik motorilinnik angalaneq taamaallaat kommunalbestyrelsip akuerisaatut ukiuunerani angallavissatut akuerisaani aamma ukiuunerani angallannermut aqutissiani akuerisaapput, takukkit ilanngussat 1-6.

Imm. 2. Angallannermut aqutissiani nalunaarsukkani aamma angallavissatigut angallatinik motorilinnik angalaneq taamaallaat ukiuunerani 1. oktobari - 31. maajimi pisinnaavoq.

Imm. 3. Angallatit motorillit nunakkoortillutik ajutoorsimassappata, naggorissutsimut nunamullu uuliakooratarsinnaaneq imaluunniit orsussamik aniasooratarsinnaaneq pitinnagit peerneqassapput. Angallatit

motoorillit Kommunalbestyrelsimit peeqquneqareernerisa kingorna peerneqanngippata, piginnittup akiligaanik Kommunalbestyrelsimit peersinneqarsinnaapput.

Kapitali 3

Angallannermut ataatsimoortumik aalajangersakkat

§ 5. Ukiuunerani assartuinnermut aqutissatut ukiuuneranilu angallavissatut toqqarneqartuni nunap qerinerani, apummik qallerneqarnerani aammalu naasunut nunamullu ajoqusiiviusinaanngitsumik angallavissaalernerani angalanissaq inerteqqutaanngilaq.

Imm. 2. Angallatinik motorimik ingerlatilinnik imeqarfiup killeqarfiata iluani angallanneq inerteqqutaavoq, taamaattoq imm. 3 naapertorlugu.

Imm. 3. Ilulissat eqqaani imeqarfiup killeqarfiata iluani motorinik angallatilinnik angallassinnaaneq, Naalakkersuisut ukiut tallimat atuussinnaasutut immikkut akuersissutigaaat. Immikkut akuersissutigineqartoq 01.01.2025 tikillugu atuutissaaq.

Imm. 4. Imm. 1-imi aalajangersakkat imaani sikukkut, kangerlukkut, kuukkut tatsikkullu angallanneq atuutinngilaq.

§ 6. Nunaannarmi angalanermi naasunut aseruutaasinnaasumik sangupiloorfigineqassanngilaq, aallarsarfigineqassanngilaq unipiloorfigineqassananiluunniit.

Imm. 2. Kuuit sinaat uingaarnerillu kiisalu tatsit killingi, kuuit annerit kiisalu kangerluit ikaarneqartassapput, naasut nunallu ajoquserneqarfissarinngisaasigut.

Imm. 3. Angallanneq naasut uumasullu sianigalugit pissaaq. Nunami immamilu uumasut miluumasut illersornissaannut piniagarinissaannullu qaqugumulluunniit atuuttutut nalunaarutit malittarineqassapput.

Imm. 4. Qimussinut ungasissusissat sapinngisamik minnerpaamik 10 meterinik ungasissuseqassooq.

Imm. 5. Angallannermi aqutit nunap assingatigut sapinngisamillu aqutitigut nalunaaqutsersuinikkut kommunimit isumagineqassapput.

Kapitali 4

Immikkut ittumik akuersissutit

§ 7. Pisuni immikkut ittuni ilanngussaq 1-6-p avataani assartuutit motorinik ingerlatillit atorlugit aqutissatut akuerisani angalanissamat kommunalbestyrelse immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Immikkut ittumik akuersissuteqartoqarnissaanut qinnuteqaat tunngavilersugaq angalanissaq pilersaarutaasoq kingusinnerpaamik sapaatit-akunnerinik sisamanik sioqqullugu kommunalbestyrelsimit tigueqarsimassaaq aamma nunaminertanik imaluunniit aqutigisassanik takutitsiviussalluni.

Imm. 3. Kommunalbestyrelse immikkut ittumik akuersissuteqarnermut atatillugu naapertuuttutut isigineqarsinnaasunik piumasaqaateqarsinnaavoq.

Imm. 4. Immikkut ittumik akuersissutit Avatangiisinut Naalakkersuisumut ilisimatitsissutigineqassapput.

Imm. 5. Imm. 1 aamma imm. 2 naapertorlugit akuersissutit sukkulluunniit kommunalbestyrelsimit imaluunniit Naalakkersuisunit allannortinneqarsinnaapput utertinneqarsinnaallutilluunniit, immikkut ittumik akuersissuteqarnissamat piumasaqaatit unioqutinneqarpata, imaluunniit kommunalbestyrelsip Naalakkersuisulluunniit naliliinerat malillugu pissutsit pinngortitamut avatangiisinullu ajoqusiisnaasut pineqarpata.

Imm. 6. Immikkut ittumik akuersissutit ukioq ataaseq tikillugu tunniunneqartarsinnaapput.

Kapitali 5

Nakkutilliineq il.il.

§ 8. Kommunalbestyrelsip nalunaarummi uani malittarisassat malinneqarnersut nakkutigissavaat.

Imm. 2. § 5-imi, imm. 1 aamma 2 angalanermut maleruaqqusat piffissap ilaani naammassineqarsimanngippata kommunalbestyrelse inerteqquteqarsinnaavoq peqqussuteqarsinnaallunilu.

Imm. 3. Peqqussutit tassaasinnaapput angallaviit aalajangersimasut atorineqarnissaannik piunasaqaatit.

Imm. 4. Inerteqqutit tassaasinnaapput sumiiffinni aalajangersimasuni piffissami aalajangersimasumi angallannerup tamarmi unitsinneqarnissaannik piunasaqaatit.

§9. Nalunaarut manna naapertorlugu aalajangikkat tamarmik Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 22. november 2011-meersumi kapitali 14-imi malittarisassat naapertorlugit naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Kapitali 6

Pineqaatissiinermut aalajangersakkat

§ 10. § 4-mik, § 5-imi aamma § 6-imi unioqqutitsineq akiliisitsinermik aamma/imaluunniit arsaarinninnermik kinguneqarsinnaapput.

Imm. 2. Piunasaqaatinik, § 7, imm. 3 naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

Imm. 3. § 8, imm. 2-4 naapertorlugit peqqussummik imaluunniit inerteqqummik unioqqutitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Ileqqoreqqusatigut akiliisitsinermik kinguneqartitsinermi, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi malittarisassat malillugit inatsisitigut pisinnaatitaasumut akisussaatinneqarsinnaapput.

Imm. 5. Imm. 1-4 naapertorlugit akiliisitsissutit Nunatta Karsianut nakkartinneqartassapput.

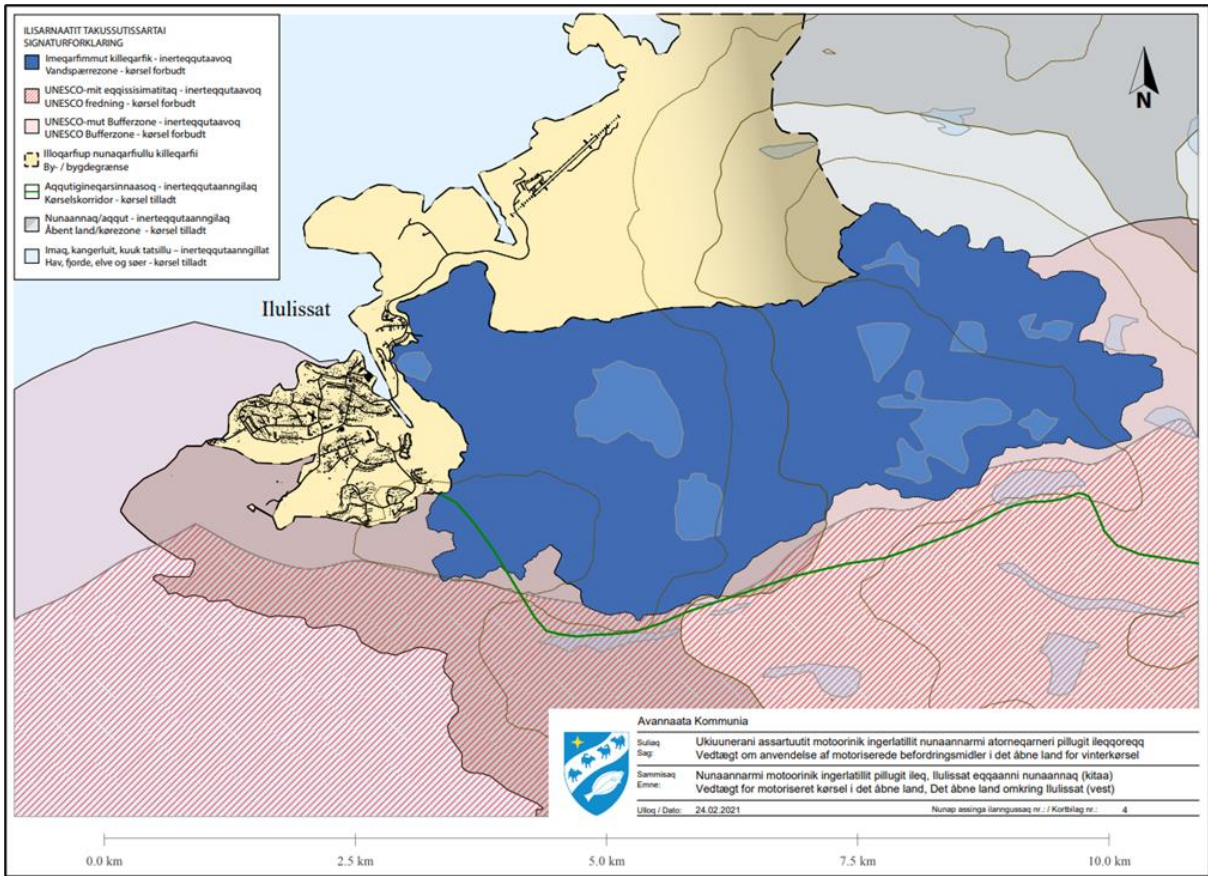
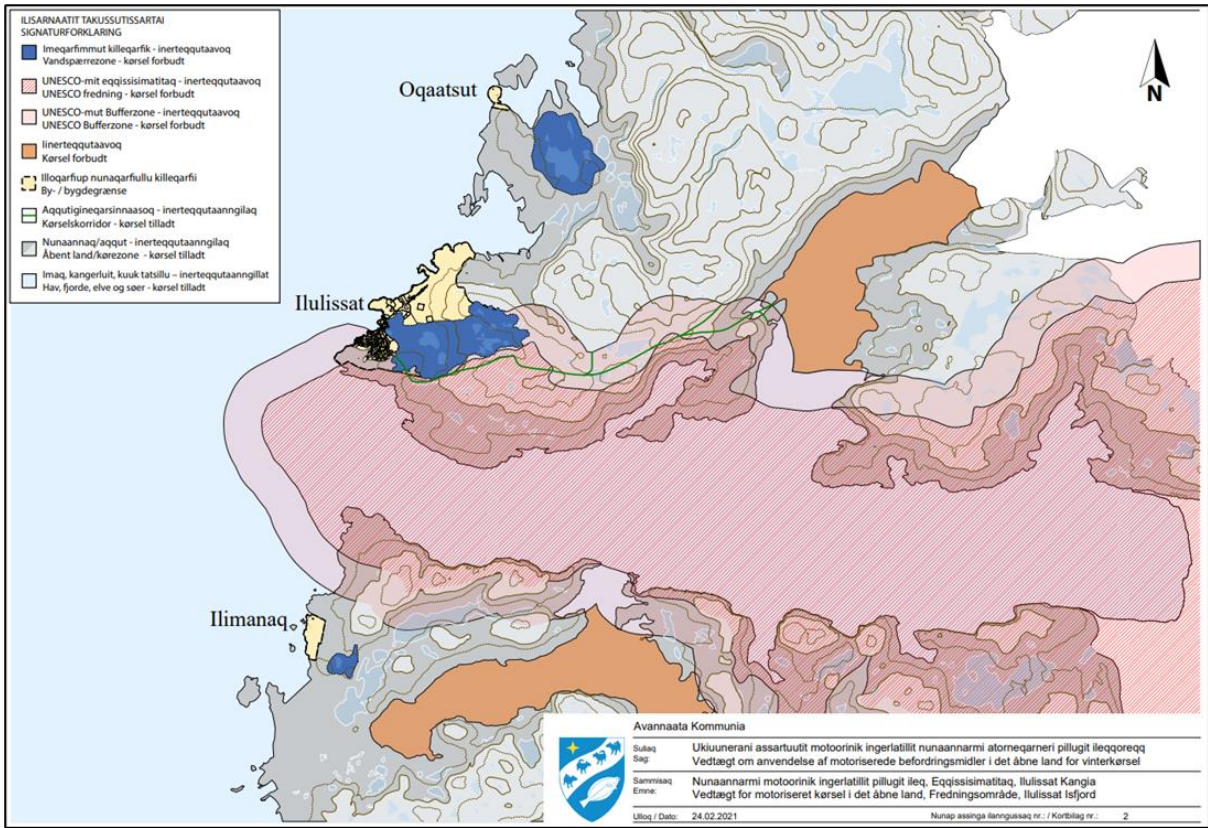
Kapitali 7

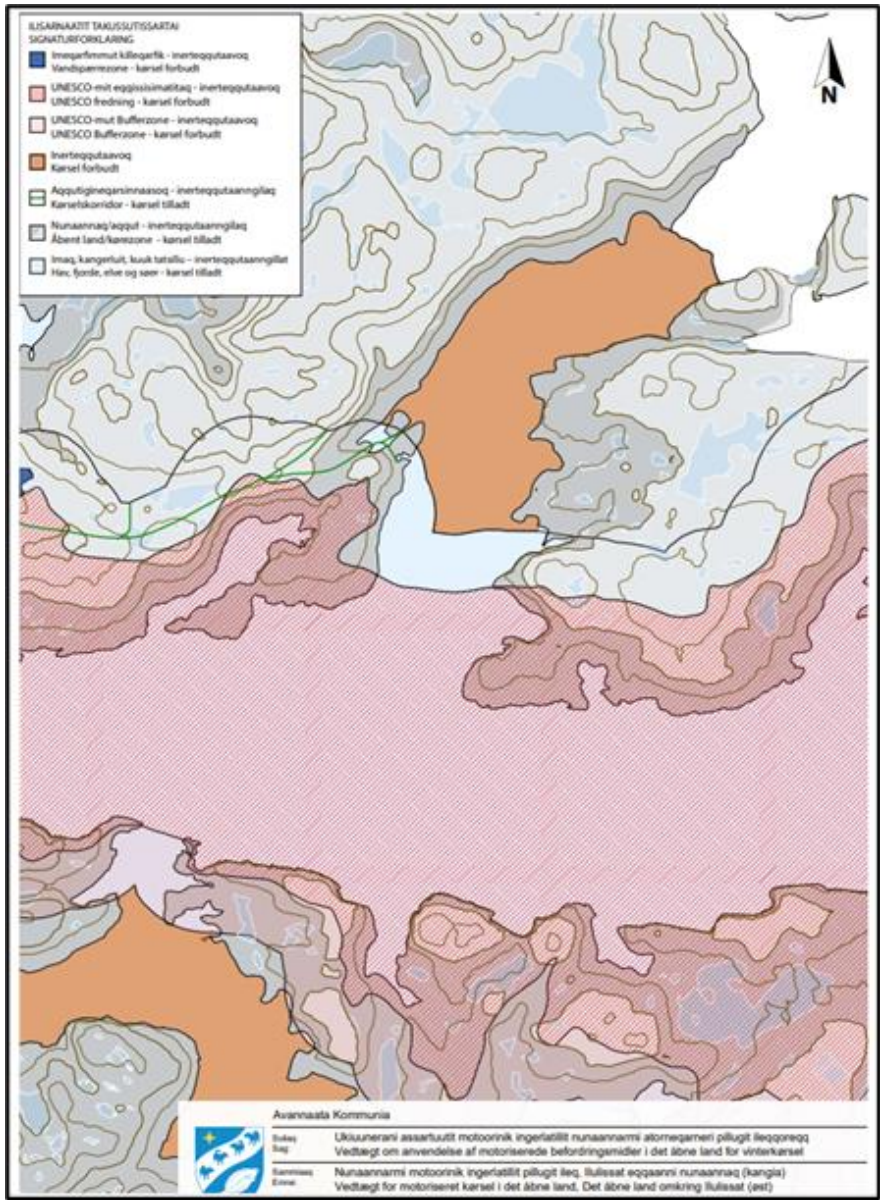
Atuutilerfissaq

§ 11. Ileqqoreqqusaq una atuutilissaaq, ulloq 24.02.2021.

Avannaata Kommuniani Kommunalbestyrelsi, ulloq 19.02.2021

Palle Jerimiassen
Borgmesteri

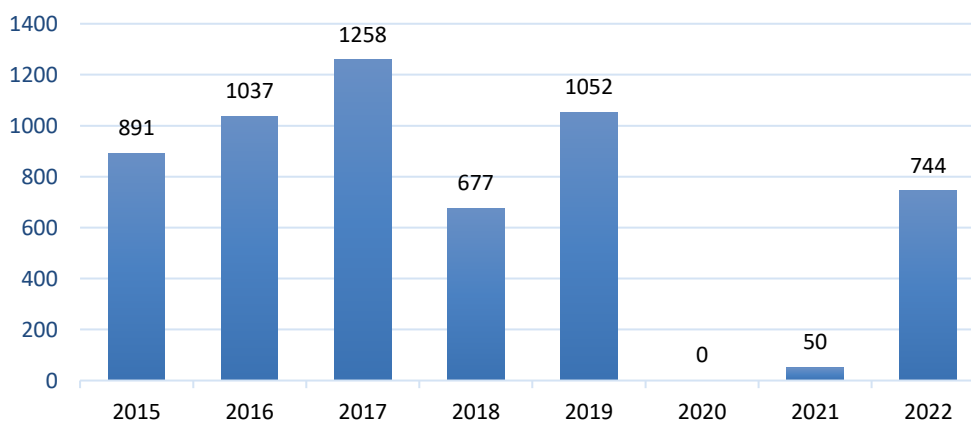
Ilanngussaq F – Takussutissiuinermi paasissutissat

Qulimiguulinnik takornariartunik angallassisarnerniit kisitsisit paasissutissat 2015-2022.

Tabelimi aamma takussutissiami takuneqarsinnaapput qulimiguulimmik angallassisarnerit amerlassusaat ataatsimullu ilaasartut amerlassusaat 2015-imiit. Tassani ersarippoq nappaassuaq covid-19 2020-imi aamma 2021-imi annertuumik ilaasut amerlassusaannut sunniuteqarsimasoq.

Ukioq	Qulimiguulimmik angallassinert amerlassusaat	Ilaasut amerlassusaat
2022	105	744
2021	9	50
2020	0	0
2019	139	1052
2018	99	677
2017	138	1258
2016	84	1037
2015	109	891

Qulimiguulimmut ilaasut Ilusissat kangianut amerlassusaat

**ilulissat
kangia**

Ilulissat Isfjord
Ilulissat Icefjord

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Ilulissat Icefjord
• inscribed on the World
• Heritage List in 2004

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

**Avannaata
Kommunia**

